

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-06-12
meddelad i
Vänersborg

Mål nr M 4059-16

KLAGANDE

Möln dal Energi AB, 556488-8518
Box 34
431 21 Möln dal

Ombud: Advokat Mats Björk
Alrut z' Advokatbyrå AB
Box 7493
103 92 Stockholm

MOTPARTER

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

2. Gryaab AB
Box 8984
402 74 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens (Länsstyrelsen i Västra Götalands län) beslut 2016-09-29 i ärende nr 551-36371-2015, se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd till fortsatt och utökad verksamhet vid Riskullaverket i Möln dals kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar länsstyrelsens miljöprövningsdelegations beslut så att villkor 5, 8 och 13 samt utredningsvillkor U1 och U2 ska ha följande lydelse.

5. Utsläpp till luft från samförbränningspanna P3 får, som validerade utsläppsvärden, som dygnsmedel inte överstiga de värden som blandningsberäkning ger, med avfallsgränsvärden och processgränsvärden enligt nedanstående tabell.

Parameter	Avfallsgränsvärde (vid 11 % O ₂)	Processgränsvärde (vid 6 % O ₂)
	(mg/m ³ ntg)	
NO _x (kväveoxider, räknat	200	250

Dok.Id 363595

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00-16:00
		E-post: mmd.vanersborg@dom.se		

som kvävedioxid)		
SO ₂ (svaveldioxid)	50	200
CO (koloxid)	50	400
Stoft	10	20
TOC (totalt organiskt kol)	10	10
HCl (väteklorid)	10	10
HF (vätefluorid)	1	1

För tungmetaller, dioxiner och furaner gäller de värden som finns angivna i 94-96 § i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall eller kommande ändringar.

Villkoret gäller inte under start- och stopperioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom kontinuerliga mätningar.

Undantag medges från kontinuerlig mätning av väteklorid och vätefluorid som får mätas genom periodiska mätningar minst enligt vad som framgår av 43 § förordningen (2013:253) om förbränning av avfall avseende vätefluorid.

8. Vid driftstörningar eller fel i mätutrustning, som innebär överskridanden av fastställda värden för utsläpp till luft av de parametrar som mäts kontinuerligt får P1, P2 eller P4 inte drivas vidare i mer än 120 timmar under en tolv-månadersperiod och tillsynsmyndigheten ska underrättas inom 48 timmar. Tillsynsmyndigheten får dock vid behov ge dispens från tidsfristen om det behövs för att upprätthålla energiförsörjningen och detta behov är tvingande, eller om förbränningen annars skulle ersättas med förbränning i annan anläggning och detta skulle medföra större utsläpp till luft.

13. Flytande kemiska produkter, bränslen och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå dag- eller spillvattenledningar och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan

konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten kan tas omhand. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares totala volym. Om ett spill skulle uppstå ska det finnas utrustning till hands som möjliggör ett snabbt omhändertagande. Ämnen som kan reagera med varandra ska vid spill hållas åtskilda.

U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halten suspenderade ämnen i avlett dagvatten från bränslegården minimeras och inte överstiger 40 mg/l som årsmedelvärde. Halten suspenderade ämnen ska under provotiden kontrolleras en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. Månader med ingen nederbörd eller så litet flöde av dagvatten att relevanta prover inte går att ta ut får, efter godkännande av tillsynsmyndigheten, undantas från kravet på provtagning.

Utredningen med förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast ett år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft och tagits i anspråk. Av redovisningen ska framgå en teknisk beskrivning av utprovade filter eller andra tekniska lösningar, resultaten av genomförda mätningar samt vilka åtgärder som sökanden åtar sig att genomföra för att begränsa utsläpp av föroreningar med dagvatten.

U2. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att minimera föroreningar i det renade rökgaskondensatet från samförbränningen i Panna 3 och förändrade bränslen i Panna 1 och som avleds till recipient. Val av parametrar ska följa provotidsvillkoret P1 nedan. Utredningen ska redovisas och förslag till slutliga villkor lämnas senast tre år efter att P3 tagits i drift som samförbränningsanläggning. Om särskilda skäl föreligger får tillsynsmyndigheten senarelägga den tid då utredningen ska lämnas in.

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län lämnade med stöd av 9 kap. miljöbalken Mölndal Energi AB (bolaget) tillstånd till fortsatt och utökad värme- och kraftproduktion på fastigheten Riskullaverket 3 i Mölndals kommun. Tillståndet gäller för fjärrvärme- och elproduktion med en maximal tillförd bränsleeffekt på 245 MW. I P3 får årligen högst 100 000 ton avfall förbrännas. Tillståndet omfattar även uppförande av en kompletterande hall för bränslehantering.

Tillståndet förenades med 19 slutliga villkor medan fråga om slutliga villkor avseende utsläpp av dagvatten från bränslegården till recipient samt utsläpp av rökgaskondensat till recipient sköts upp under en provotid.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har som talan slutligen bestämts yrkat att mark- och miljödomstolen ska ändra villkor 5, 8 och 13 samt utredningsvillkor U1 och U2 enligt följande (ändringarna i kursiverad stil).

5. Utsläpp till luft från samförbränningspanna P3 får, som validerade utsläppsvärden, som dygnsmedel inte överstiga de värden som blandningsberäkning ger, med avfallsvärden och processgränsvärden enligt nedanstående tabell.

Parameter	Avfallsgränsvärde (vid 11 % O₂) mg/m³ ntg	Processgränsvärde (vid 6 % O₂) mg/m³ ntg

CO (koloxid)	50	400

Villkoret gäller inte under start- och stopperioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom kontinuerliga mätningar.

--- Metan får mätas kontinuerligt som ett mått för totalt organiskt kol.

8. Vid driftstörningar eller fel i mätutrustning, som innebär överskridanden av fastställda värden för utsläpp till luft av de parametrar som mäts kontinuerligt får P1, P2 eller P4 inte drivas vidare i mer än 120 timmar under en tolv månadersperiod och tillsynsmyndigheten ska underrättas inom 48 timmar. *Tillsynsmyndigheten får dock vid behov ge dispens från tidsfristen om det behövs för att upprätthålla energiförsörjningen och detta behov är tvingande, eller om förbränningen annars skulle ersättas med förbränning i annan anläggning och detta skulle medföra större utsläpp till luft.*
13. Flytande kemiska produkter, bränslen och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå dag- eller spillvattenledningar och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten kan tas omhand. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av summan av övriga behållares totala volym. Om ett spill skulle uppstå ska det finnas utrustning till hands som möjliggör ett snabbt omhändertagande. Ämnen som kan reagera med varandra *ska vid spill hållas åtskilda.*
- U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halten suspenderade ämnen i avlett dagvatten från bränslegården minimeras och inte överstiger 40 mg/l som årsmedelvärde. Halten suspenderade ämnen ska under provotiden kontrolleras en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. *Månader med ingen nederbörd eller så litet flöde av dagvatten att relevanta prover inte går att ta ut får undantas från kravet på provtagning.*

U2. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att minimera föroreningar i det renade rökgaskondensatet från samförbränningen i Panna 3 och förändrade bränslen i Panna 1 och som avleds till recipient. Val av parametrar ska följa provotidsvillkoret P1 nedan. Utredningen ska redovisas och förslag till slutliga villkor lämnas senast *tre* år efter att P3 tagits i drift som samförbränningsanläggning. *Om särskilda skäl föreligger får tillsynsmyndigheten senarelägga den tid då utredningen ska lämnas in.*

I andra hand yrkas att utredningsvillkoret U1 ändras enligt följande.

U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halten suspenderade ämnen i avlett dagvatten från bränslegården minimeras och inte överstiger 40 mg/l som årsmedelvärde. Halten suspenderade ämnen ska under provotiden kontrolleras genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. *Bolaget ska samråda med tillsynsmyndigheten om kontrollens omfattning.*

Grunder

Till utveckling av sin talan, så som den slutligen bestämts, har bolaget i huvudsak anfört följande.

Villkor 5

Kolmonoxid, CO

I skälen till det överklagande beslutet har MPD uppgett följande beträffande det föreskrivna processgränsvärdet för koloxid.

"I nu gällande beslut från den 9 augusti 2006 regleras utsläppet, med undantag för start och stopp av pannorna, till 100 mg/MJ som månadsmedelvärde och riktvärde vilket motsvarar knappt 300 mg/m³ som processgränsvärde.

Ett processgränsvärde som fastställs i ett tillståndsvillkor får inte medföra en utsläppsbegränsning som är orimlig jämfört med vad som skulle ha gällt om

förbränningen avsåg enbart andra bränslen än avfall. Detta framgår av 75 § FFA. Om ett dygnsmedelvärde på 400 mg/m^3 medgavs skulle det i praktiken kunna innebära att alla dygn i månaden tilläts ligga på den nivå och månadsmedelvärdet skulle i ett sådant fall också bli 400 mg/m^3 . I det fall enbart träbränsle skulle eldas i perioder skulle det innebära en mildring av villkorsvärdet jämfört med nuvarande tillstånd (riktvärde ändras dock till gränsvärde)."

Att utsläppet av koloxid skulle kunna ligga i nivå med processgränsvärdet under alla dygn i månaden är inte korrekt. Utsläppet av koloxid varierar. Det innebär att det högsta dygnsmedelvärdet under en månad är väsentligt högre än månadsmedelvärdet för samma månad. Följaktligen måste det processgränsvärde som ska föreskrivas - ett dygnsmedelvärde - sättas på en högre nivå än 300 mg/m^3 ntg vid 6 % O_2 , om det ska motsvara gällande månadsmedelvärde.

Dessutom bör beaktas att gällande månadsmedelvärde utgör ett riktvärde, medan processgränsvärdet utgör ett begränsningsvärde. Ett riktvärde är ett värde som om det överskrids innebär en skyldighet att vidta åtgärder, medan ett begränsningsvärde är ett värde som om det överskrids innebär ett omedelbart straffansvar. Begränsningsvärden måste därför, till skillnad från riktvärden, rymma en viss säkerhetsmarginal. Även av det skälet bör processgränsvärdet sättas på en högre nivå än det gällande riktvärdet.

Det processgränsvärde som bolaget yrkar, 400 mg/m^3 ntg vid 6 % O_2 , bedöms i bilaga A motsvara gällande riktvärde och månadsmedelvärde.

Sweco har även pekat på den omständigheten att bränslemixen i P3 kommer att innehålla mer kväve, vilket innebär ett ökat utsläpp av kväveoxider. Utsläppet av kväveoxider kan delvis hållas ner med ett minskat luftöverskott, vilket dock ger dock upphov till högre halter av koloxid i rökgaserna. Genom att föreskriva ett alltför strängt koloxidvillkor bortfaller nämnda möjlighet till reglering av kväveoxidutsläppet.

Som framgår av bilaga A kommer P3 att drivas med en bränsleinblandning om 40-65 %. En bränsleinblandning om 65 % ger vid en blandningsberäkning enligt 71 § förordningen om avfallsförbränning ett begränsningsvärde om 180 mg/m³ ntg vid 6 % O₂. För att kunna innehålla värden under 200 mg/m³ ntg vid 6 % O₂ krävs förbrännings- och reglertekniska åtgärder samt omfattande intrimning, och några möjligheter att minska utsläppet ytterligare bedöms inte föreligga.

Totalt organiskt kol, TOC

Begränsningsvärdet för TOC bör kunna kontrolleras genom mätningar av rökgasernas innehåll av metan, eftersom dessa mätningar fungerar bättre och dessutom är mindre kostsamma.

Eftersom miljöprövningsdelegationen valt att i villkoret reglera hur kontrollen ska gå till, bör i villkoret även regleras i vilken utsträckning kontrollen av begränsningsvärdet för TOC ska få ske genom mätningar av en delmängd av de kolväten som utgör TOC och som begränsningsvärdet avser. Denna fråga är enligt bolagets uppfattning alltför betydande för att kunna överlåtas till tillsynsmyndigheten att avgöra.

Vad beträffar korrelationen mellan metan och TOC kan följande nämnas.

TOC utgörs av ett otal olika kolbaserade substanser. Med de mätmetoder som finns tillgängliga mäts inte förekomsten av alla dessa substanser på ett exakt sätt. Istället sker en viktning av de olika typer av substanser som kan analyseras, för att försöka uppnå en så god skattning av TOC som möjligt. Denna viktning sker på olika sätt för olika mätmetoder och beroende av den gas som analyseras. För att likvärdiga, jämförbara mätresultat ska vara möjliga att erhålla har den metod som anses ge den bästa skattningen av TOC - FID; flame ionisation detectors - beslutats vara standardreferensmetod. Mätresultat som erhålls vid mätningar med andra metoder än FID justeras/kalibreras därför vanligen mot mätresultaten som erhålls vid mätningar med FID.

Metan är en dominerande komponent i TOC i rökgaser från förbränning. Mätningar av metan ger därför normalt en god skattning av TOC i rökgaserna.

Det är en vanligt förekommande och vedertagen metod vid många svenska anläggningar att mäta TOC-halten genom att använda en relativt enkel och stabil metod för mätning av metan och korrigera värdena till TOC-halt. (Utrustningen för metanmätningar bedöms ha bättre tillgänglighet än utrustningen för mätningar med FID.). En stark korrelation mellan metanhalt och TOC är visad vid många anläggningar där metoden används.

Sambandet mellan metan och TOC är dock individuellt för respektive panna, bränsletyp och mätsystem. Korrigeringen/kalibreringen sker baserat på de samband som kan utläsas utifrån de mätresultat som erhålls vid samtidig mätning av TOC-halten i rökgaserna med dels anläggningens mätsystem, dels standardreferensmetoden, det vill säga FID (flame ionisation detectors).

Kalibreringen sker i enlighet med den beräkningsmetod som anges för mätsystem i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall, det vill säga QAL2 i standarden SS-EN 14181 som genomförs av ett ackrediterat laboratorium. Om korrelationen mellan förbränningsanläggningens mätsystem/mätmetod och standardreferensmetoden inte är tillräckligt god kommer kalibreringen att underkännas och mätsystemet inte uppfylla kraven enligt förordningen. Kalibrering enligt QAL2 genomförs åtminstone vart tredje år och ska genomföras vid alla anläggningar, oberoende av analysmetod i anläggningens mätsystem.

Enligt samma standard ska det ske en årlig verifiering av anläggningens mätsystem genom jämförelse med mätresultat erhållna vid mätning med standardreferensmetoden. Då kontrolleras om anläggningens mätsystem uppfyller de krav som ställs i förordningen om förbränning av avfall enligt den metod (AST) som beskrivs i SS-EN 14181. Om kraven inte uppfylls, ska nödvändiga åtgärder vidtas och en ny kalibrering genomförs i enlighet med QAL2 (SS-EN 14181).

Den ovan beskrivna kalibreringen och kontrollen av mätsystemen säkerställer en tillräckligt god korrelation mellan den TOC-halt som bestäms i anläggningens mätsystem, baserat på mätning av metanhalt i rökgaserna, och mätning av TOC-halt i enlighet med standardreferensmetoden.

I 39 § förordningen om förbränning av avfall ställs krav på de mätningar som ska ske för att kontrollera utsläpp enligt förordningen. Mätningarna ska göras på ett sådant sätt att mätresultaten blir "representativa för den faktiska koncentrationen av föroreningarna" (första stycket). Begreppet "representativa mätresultat" avser inte bara mätplats utan också andra faktorer, bland annat mätmetod, och att ingen mätmetod, aktuell för kontinuerlig mätning, mäter den faktiska förekomsten av TOC. Vad som mäts är istället olika indikatorer som sedan räknas om till TOC. Genom ett kontrollförfarande med kalibrering enligt 40 § säkerställs att bolagets mätförfarande ger ett representativt mätresultat för TOC enligt 41 §. Vidare ska kontrollen ske på ett sätt som överensstämmer med CEN-standarder, om sådana finns.

Bolaget avser att basera sina mätningar av TOC på mätning av halten av metan (en dominerande komponent i TOC från förbränning av avfall). Mätningarna av metan kommer att ske med en vedertagen metod som uppfyller kraven i 39 § förordningen om förbränning av avfall. Resultatet av mätningarna kommer att korreleras till TOC-halter som mäts med standardreferensmetoden, och korrelation kommer att ske genom kalibrering enligt QAL2 i standarden SS-EN 14181 som överensstämmer med gällande CEN-standard. Genom detta förfarande kommer bolagets kontinuerliga mätningar att bli representativa för den faktiska koncentrationen av TOC i rökgaserna och baseras på godkända mätmetoder. Något hinder med hänsyn till 39 § förordningen om förbränning av avfall kan därmed inte föreligga.

Villkor 8

Bolagets yrkande innebär att sista meningen i villkor 8 ändras så att det framgår under vilka förutsättningar som dispens får medges, utan hänvisning till 20 § förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar. Grunden för bolagets

yrkande är att nämnda bestämmelse inte ger tillsynsmyndigheten rätt att ge dispens från krav som ställs i villkor för tillstånd enligt miljöbalken, utan endast från krav som ställs i förordningen.

Villkor 13

Bolagets yrkande innebär att texten "i alla led" i sista meningen i villkor 13 ersätts med "vid spill". Grunden för ändringen är att olika ämnen i vissa led används just med det syftet att de ska reagera med varandra. Därför är ändringen helt nödvändig.

U1

Grunden för yrkandet är att mätningar under perioder med liten nederbörd är svåra att genomföra och att resultatet av de mätningar som går att genomföra är förenat med stor osäkerhet.

Som U1 formulerats innebär det ett krav på provtagningar också vid liten nederbörd och till och med vid ingen nederbörd alls. Frågan är därmed avgjord, på förhand. Det finns inte någon möjlighet för bolaget att avvika från detta krav eller för miljöprövningsdelegationen att godkänna avvikelser i efterhand.

Om det i U1 ska preciseras när provtagningar ska ske, så måste undantag göras för perioder då flödet av dagvatten är obefintligt eller så pass litet att relevanta prover inte går att ta ut. Enligt bolagets bedömning kan sådana perioder förekomma när det inte sker någon nederbörd alls, när den nederbörd som sker är liten och hinner avdunsta innan den når provtagningspunkten eller när nederbörden blir kvar på marken i fast form (snö eller is). Dessutom kan det inträffa perioder med begränsad nederbörd, då flödet av dagvatten blir så litet att relevanta prover inte går att utta. Den kontroll av suspenderade ämnen i dagvatten som miljöprövningsdelegationen föreskrivit i U1 förutsätter en provmängd om minst 1 liter i respektive dagvattenbrunn. Det går inte att uppfylla denna förutsättning genom att samla flera små provmängder till ett samlingsprov. Man kan således inte utgå från att provtagning alltid kan ske, utan det måste kontrolleras vid varje enskilt provtagningstillfälle.

Miljöprövningsdelegationens föreskrift om provtagning varje månad utan undantag måste därför ändras.

Eftersom tillståndsmyndigheten (miljöprövningsdelegationen) valt att reglera när provtagning ska ske, finns inte något utrymme för bolaget att - som länsstyrelsen föreslagit - föra diskussioner med tillsynsmyndigheten om när provtagning ska ske eller inte ske. Därför är den justering som bolaget föreslagit helt nödvändig.

Ett alternativ är att slopa den ovan angivna regleringen och istället föra in en bestämmelse om att provtagning ska ske efter samråd med tillsynsmyndigheten. En sådan justering skulle möjliggöra diskussioner av det slag som länsstyrelsen förordar. Bolaget kompletterar därför sitt yrkande med ett andrahandsyrkande med denna innebörd.

U2

Bolaget yrkar en provotid om tre år istället för två år som MPD föreskrivit. Grunden är att bolaget kommer att använda avfallsfraktioner som tidigare inte använts som bränsle i anläggningen och att bränslets sammansättning kan variera kraftigt. Dessutom kommer övergången till full samförbränning enligt bolagets plan att ske successivt. Två år bedöms därför som en alltför kort tid. Med tre år kan ett betydligt bättre underlag för slutliga villkor erhållas. Dessutom bör det föreskrivas en delegation till tillsynsmyndigheten att senarelägga tiden om särskilda skäl föreligger.

INKOMNA YTTRANDE

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har i huvudsak anfört följande.

Länsstyrelsen medger ändring av första delen i villkor 5 i enlighet med bolagets yrkande. Länsstyrelsen medger ändring av villkor 8 och villkor 13 enligt av Länsstyrelsens föreslagen lydelse som framgår nedan. Länsstyrelsen motsätter sig ändring av andra delen i villkor 5 samt U1 av skäl som framgår nedan. Slutligen

motsätter sig länsstyrelsen ändring av U2 men kan medge ett tillägg till villkoret som kan användas om särskilda skäl visar sig föreligga.

Motivering

Villkor 5

Bolaget yrkar att processgränsvärdet för CO ska ändras från 300 till 400 mg/m³ ntg. Mot bakgrund av bolagets motivering anser Länsstyrelsen att den delen av villkor 5 kan ändras enligt Bolagets yrkande.

Bolaget har även yrkat på att metan ska få mätas som ett mått på TOC.

Länsstyrelsen delar Miljöprövningsdelegationens bedömning som anges på sidan 32 i beslutet under motivering av villkor 18 och anser inte att det i överklagan framkommit några nya uppgifter som medför att ett tillägg i villkor 5 ska göras. Såsom framgår av miljöprövningsdelegationens bedömning är det däremot möjligt att mätning av metan som ett mått på TOC kan tillåtas men att det är en fråga som behöver stämmas av närmare inom ramen för tillsynen och i kontrollprogrammet. Länsstyrelsen motsätter sig en ändring av villkor 5 i denna del.

Länsstyrelsen delar bolagets syn att sambandet mellan metan och TOC är individuellt för respektive panna, bränsletyp och mätsystem och det är just därför som Länsstyrelsen förordar att i det fall bolaget vill övergå till att mäta metan som ett kontinuerligt mått för TOC så ska korrelationen först redovisas för tillsynsmyndigheten.

Av 43 § förordningen om förbränning av avfall framgår att kontinuerliga mätningar ska göras av TOC. Länsstyrelsen anser inte att det finns utrymme att i tillståndet slå fast att metan får mätas som ett mått för TOC. Länsstyrelsen delar inte bolagets tolkning av första delen av 39 § i förordningen om förbränning av avfall om vad som menas med representativa mätresultat. Med representativ avses inte representativitet mellan olika parametrar utan att mätplatsen medger att proven för analys kan tas ut på ett representativt sätt eller att mätutrustningen har placerats på sådant sätt att en representativ mätning kan ske.

Motsvarande fråga har tidigare varit uppe för prövning i MMD i Vänersborg, se t.ex. deldom i mål M 654-11 daterad 2012-02-20. Av domskälen på sidan 68 framgår: *"Bolaget har yrkat att domstolen ska godkänna att utsläpp av totalt organiskt kol, TOC, kontrolleras genom mätning av metan. Denna fråga regleras dock genom Naturvårdsverkets föreskrifter (2002:28) om avfallsförbränning. Härav framgår att mätningar av utsläpp ska ske i enlighet med bilaga 3 till dessa föreskrifter. Enligt nämnda bilaga ska mätningar utföras enligt CEN-standarder."* I nu gällande förordning (2013:253) om avfallsförbränning regleras motsvarande bestämmelse i 39 §.

Villkor 8

Bolaget och Miljöprövningsdelegationen synes i stort vara överens om innebörden av villkor 8 men bolaget yrkar att de tillfällen när dispens får ges ska skrivas in i villkoret istället för att villkoret ska hänvisa till 20 § i förordningen om stora förbränningsanläggningar då paragrafen i sin tur hänvisar till att dispens får ges enligt 18 och 19 §§ i förordningen men inte till att dispens får ges från krav som ställs i villkoret. Länsstyrelsen ger bolaget rätt i denna fråga och medger att sista meningen i villkor 8 ändras enligt bolagets slutliga förslag.

Villkor 13

Villkorets sista mening, som bolaget nu motsätter sig, syftar framför allt till att förhindra att svavelsyra och ammoniak blandas i den gemensamma uppsamlings-tank som finns för dessa ämnen. Detta framgår även av Miljöprövningsdelegationens motivering till villkor 13 på sidan 31 i beslutet.

Länsstyrelsen medger dock att sista meningen i villkor 13 ändras enligt bolagets slutliga förslag.

Uppskjutna frågor U1

Bolaget vill att perioder med liten nederbörd ska få undantas från kravet på provtagning. Länsstyrelsen motsätter sig detta.

Syftet med utredningen är att fastställa ett slutligt villkor avseende suspenderande ämnen i dagvatten som avleds från bränslegården till en förhållandevis liten recipient där utsläpp av dagvatten från bolaget kan ha en betydande påverkan. Att redan i detta skede, innan utredningen har påbörjats, fastställa att *mätningar under perioder med liten nederbörd är svåra att genomföra* samt att resultatet är *förenat med stor osäkerhet* är enligt Länsstyrelsens bedömning att gå händelserna i förväg. Om så är fallet får det redovisas inom ramen för U1 och ligga till grund för fastställandet av slutliga villkor.

Bolaget har heller inte specificerat vad de anser vara "perioder med liten nederbörd". Prover ska enligt U1 tas en gång per månad. Som information åskådliggörs SMHI:s data om nederbördsmängd per månad från närmsta befintliga nederbördsstation (Kålleröd).

Av SMHI:s data framgår det att under de senaste 11 åren, mellan 2005-2016 (september till september), har det kommit mindre än 20 mm nederbörd per månad i 6 av 133 månader och i 17 av 133 månader har det kommit mindre än 40 mm nederbörd. Medelvärde under hela perioden var 90 mm nederbörd per månad. Sammanställningen visar att perioder med nederbörd under 20-30 mm inte är särskilt vanliga.

Det är dock självklart att om det under någon månadsperiod inte finns något flöde av dagvatten att utföra provtagning på så kan detta inte ske. Länsstyrelsen anser dock att sådan information kan vara viktig för utredningen som helhet och utredningsvillkorets lydelse ska därför kvarstå såsom MPD beslutat. Med bolagets föreslagna lydelse skulle det bli upp till bolaget att bedöma när flödet är så litet att de anser att relevanta prover inte går att ta medan Länsstyrelsen anser att det i det enskilda fallet ska bli en fråga som får diskuteras med tillsynsmyndigheten inom ramen för tillsynen. Utfallet av hela provtagningen ska därefter utvärderas och ligga till grund för fastställandet av slutliga villkor.

Uppskjutna frågor U2

Bolaget har yrkat att förslag till slutliga villkor för renat rökgaskondensat ska ändras från två till fem år efter att P3 tagits i drift som samförbränningsanläggning.

Länsstyrelsen anser att fem år är för lång tid med provisoriska villkor i detta fall, speciellt som rökgaskondensatet avleds till en relativt känslig recipient.

Länsstyrelsen motsätter sig därför bolagets yrkande.

Länsstyrelsen anser inte att det finns underlag för att redan i detta skede slå fast att avfallsinblandningen inte hinner komma upp i närheten av de 40 %, som anges som nedre gräns för avfallsinblandning, inom två år. Det kan däremot inte uteslutas att särskilda skäl kan uppkomma och Länsstyrelsen föreslår därför följande tillägg till villkor U2:

Om särskilda skäl föreligger får tillsynsmyndigheten senarelägga den tid då utredning enligt U2 ska lämnas in.

Gryaab AB (tidigare Göteborgsregionens Ryaverksaktiebolag) har i samråd med Tekniska förvaltningens VA-avdelning i Mölndal framfört att man inte har några synpunkter på föreslagen ändring av utredningsuppdrag U1 så länge undantag från den månatliga provtagningen görs först efter samråd med tillsynsmyndigheten.

DOMSKÄL

Länsstyrelsen har inte haft något att invända mot att villkor 5, första delen avseende begränsningsvärde för halten kolmonoxid i rökgaserna, villkor 8 och villkor 13 ändras i enlighet med bolagets yrkanden så som talan slutligen bestämts. Även domstolen anser att bolagets yrkanden kan bifallas i dessa delar.

Ifråga om villkor 5, andra delen avseende kontinuerlig mätning av halten totalt organiskt kol (TOC) i rökgaserna, utredningsvillkor U1 och U2 gör domstolen följande bedömningar.

Villkor 5, kontinuerlig mätning av TOC

I det överklagade beslutet har miljöprövningsdelegationen i villkor 5 föreskrivit avfallsgränsvärden och processgränsvärden för bl.a. parametern totalt organsikt kol (TOC) i enlighet med förordningen om avfallsförbränning (SFS 2013:253).

Fråga i målet gäller huruvida det ska anges i villkoret att kontrollen av halten TOC kan utföras genom kontinuerlig mätning av metan.

Mark- och miljödomstolen konstaterar inledningsvis att det av 43 § första stycket i förordningen om avfallsförbränning (FFA) framgår att mätningar av utsläpp till luft från förbränningsanläggningar ska göras kontinuerligt för bl.a. parametern TOC. Av 39 § första stycket FFA framgår att mätningar som görs för att kontrollera utsläpp av föroreningar ska göras på ett sådant sätt att mätresultaten blir representativa för den faktiska koncentrationen. I andra stycket i samma paragraf anges att utsläppskontrollen ska ske på ett sätt som överensstämmer med relevanta och aktuella standarder som tagits fram av Europeiska standardiseringsorganisationen CEN.

Bolaget har anfört att begreppet ”representativa mätresultat” i 39 § första stycket inte bara avser mätplats utan också andra faktorer, bland annat mätmetod, och att ingen mätmetod, aktuell för kontinuerlig mätning, mäter den faktiska förekomsten av TOC. Domstolen anser på samma sätt som länsstyrelsen att detta inte är rätt. Utöver de skäl som länsstyrelsen anför anser domstolen att utformningen av regleringen i IED – direktivet (2010/75/EU) talar för att 39 § första stycket inte kan tillämpas på val av mätmetod. I IED-direktivet har regleringen av hur den kontinuerliga mätningen ska utföras, till skillnad från 39 § FFA, delats upp i två separata punkter (bilaga VI, del 6, 1.1 respektive 1.2). I punkten 1.1 anges att mätningar ska utföras på sådant sätt att de blir representativa, medan det i punkten 1.2 anges att mätningar ska utföras i enlighet med CEN-standarder.

I fråga om utförande av kontinuerlig mätning av TOC har CEN (European Committee for standardization) tagit fram metoden SS-EN 12619:2013 (stationary

source emissions – Determination of the mass concentration of total gaseous organic carbon – Continuous flame ionization detector method). Med denna metod används en flamjonisationsdetektor (FID) vilken ger ett utslag som är direkt proportionellt mot antalet kolatomer i organiska ämnen i den rökgasvolym som det analyserade provet utgörs av. Mätning i rökgaser med denna standardmetod ger således ett mått på koncentrationen av oförbrända organiska ämnen uttryckt som mängden kol per volym. I detta sammanhang utgör resultatet parametern TOC. Det är en parameter som omfattar ett stort antal gasformiga organiska ämnen som bildas vid förbränning av organiskt bränsle. I BREF-rapporten om avfallsförbränning (Reference Document on the Best Available Techniques for Waste Incineration, august 2006) anges att låga nivåer av TOC är en nyckelindikator för förbränningens kvalitet och att koncentrationer i intervallet 0,1 – 10 mg/m³ rapporterats (kap 3.2.1 sid 151).

Som anges ovan har bolaget som en del av sin talan, baserat på ett utlåtande från Sweco, anfört att ingen mätmetod för kontinuerlig mätning mäter den faktiska förekomsten av TOC. Mark- och miljödomstolen anser att det framgår av den ovan angivna metodbeskrivningen att det inte är korrekt. Det stämmer att enskilda organiska ämnen har olika respons i flamjonisationsdetektorn vilket man behöver ta hänsyn till vid mätning med FID av koncentrationen av enskilda ämnen och kända blandningar av ämnen. Däremot stämmer det inte att det alltid ska ske en viktning av de substanser som analyseras vid mätning av TOC. Av standarden framgår vidare att responsen från varje instrument kan variera beroende på några uppräknade faktorer och att de därför behöver kalibreras mot referensämnet propan som ges responsfaktorn 1. Resultatet av en mätning av TOC i rökgaserna enligt standarden motsvarar därmed koncentrationen av TOC uttryckt som ekvivalent till koncentrationen av propan.

Bolaget har yrkat att det i villkoret ska anges att kontroll av TOC ska få ske genom mätning av metan i rökgaserna med en metod baserad på IR-teknik. Med denna metod utnyttjas förhållandet att absorptionen av IR-ljus av viss våglängd är proportionell mot halten av ett enskilt ämne. Även om denna metod är beprövad och

i många fall används för kontroll av TOC i rökgaser ger den inte ett direkt mått på koncentrationen av TOC.

Mark- och miljödomstolen anser att det av vad som redovisats ovan framgår att den av bolaget yrkade metoden för kontroll av TOC i rökgaserna inte utförs i enlighet med CEN-standarderna och att det därmed saknas förutsättningar att bifalla bolagets yrkande i denna del.

U1

I det överklagade beslutet har miljöprövningsdelegationen i utredningsvillkor U1 angett att halten suspenderande ämnen i avlett dagvatten under provtiden ska kontrolleras en gång per månad. Bolaget har framfört att det inte kommer vara möjligt att ta ut prover på avlett dagvatten alla månader.

Mark- och miljödomstolen anser att bolaget har rätt i att det kan förekomma månader då det inte går att ta ut prover på avlett dagvatten. Det bildas t.ex. inget dagvatten under normala vinterförhållanden i Mölndal. Det ändras inte av att SMHI rapporterar nederbörd även vintertid eftersom nederbörd av snö inte kan avledas som dagvatten förrän den har smält. Bolagets yrkande ska därför bifallas, men inte i sin helhet. Så som Gryaab förordat bör ändringen av utredningsvillkoret begränsas så tillsynsmyndigheten delegeras rätten att godkänna att prover inte tas ut.

U2

I fråga om provtiden för att utreda förutsättningarna att minimera föroreningar i det renade rökgaskondensatet så har länsstyrelsen endast anfört att bolagets inledande yrkande om förlängning till fem år var för lång utredningstid och inte kommenterat bolagets justerade yrkande till tre år. Mark- och miljödomstolen anser att bolaget redovisat tillräckliga skäl för att förlänga tiden från två till tre år och även godta det av länsstyrelsen föreslagna tillägget om att tillsynsmyndigheten ska ges rätt att senarelägga den tid då utredningen ska lämnas in om särskilda skäl föreligger. Bolagets yrkande ska därför bifallas i denna del.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 3 juli 2017.

Stefan Mattsson

Gunnar Barrefors

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Stefan Mattsson, ordförande, och tekniska rådet Gunnar Barrefors.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT
2016-09-29

Ink. 2016 11 02

Diarienummer
551-36371-2015
Dossienummer
1481-1113

Sida
1(36)

Akt.....M4059-16

Aktbil.....3

Möln dal Energi AB
Jan.brannstrom@molndalenergi.se

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
R11

INKOM: 2016-11-02
MÅLNR: M 4059-16
AKTBIL: 3

Tillstånd till fortsatt och utökad värme- och kraftproduktion på fastigheten Riskullaverket 3, Mölndals kommun

Kod i miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251): 21 kap. 6 § 40.50 (B),
29 kap. 24 § 90.210 (B)

Kod i industriutsläppsdirektivet (2010/75/EU): 1.1 (Förbränning av bränsle i anläggning med en installerad tillförd effekt på minst 50 MW) 5.2a (Bortskaffande eller återvinning av avfall i samförbränningsanläggning för icke-farligt avfall med en kapacitet som överstiger 3 ton per timme)

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken, Möln dal Energi AB (bolaget), med organisationsnummer 556488-8518, tillstånd till fortsatt och utökad värme- och kraftproduktion på fastigheten Riskullaverket 3 i Mölndals kommun.

Tillståndet gäller för fjärrvärme- och elproduktion med en maximal tillförd bränsleeffekt på 245 MW. I P3 får årligen högst 100 000 ton avfall med avfallskoder enligt bilaga 1 förbrännas.

Tillståndet omfattar följande produktionsenheter med kringutrustning:

- Befintlig hetvattenpanna P1, 45 MW tillförd effekt, med rökgaskondensering, eldad med fastbränsle inklusive sådant träavfall som undantas från förordningen (2013:253) om avfallsförbränning.
- Befintlig hetvattenpanna P2, 55 MW tillförd effekt, eldad med lätt eldningsolja.
- Befintlig kraftvärmepanna P3 (samförbränningspanna), 90 MW tillförd effekt, med rökgaskondensering för produktion av fjärrvärme och el, eldad med fastbränsle i kombination med avfall.
- Ny hetvattenpanna P4, 55 MW tillförd effekt, eldad med olja alternativt träbränsle.
- Uppförande av en kompletterande hall för bränslehantering.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att statusrapporten är tillräckligt omfattande för att uppfylla kraven i 1 kap. 23 § industriutsläppsförordningen (2013:250).

Villkor

Övergripande villkor

- Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad sökanden har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
- Verksamheten får efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och förbränna andra kategorier av avfallsbränslen, med undantag av farligt avfall, än de som anges i bilaga 1, om de har liknande egenskaper med avseende på aska och utsläppsvärden till luft och vatten som befintliga bränslen.
- Nödvändiga försiktighetsmått ska vidtas vid mottagning, bearbetning, lagring och transport av avfall och bränslen inklusive aska så att besvärande damning, lukt, brandfara eller annan skadeverkan på miljön inte uppstår. Om störningar uppstår ska bolaget vidta åtgärder så att störningen upphör.
- Lagring av trä- respektive avfallsbränsle ska huvudsakligen ske inomhus.

Utsläpp till luft och vatten

- Utsläpp till luft från samförbränningspanna P3 får, som validerade utsläppsvärden, som dygnsmedel inte överstiga de värden som blandningsberäkning ger, med avfallsgränsvärden och processgränsvärden enligt nedanstående tabell.

Parameter	Avfallsgränsvärde (vid 11% O ₂)	Processgränsvärde (vid 6% O ₂)
	(mg/m ³ ntg)	
NO _x (kväveoxider, räknat som kvävedioxid)	200	250
SO ₂ (svaveldioxid)	50	200
CO (koloxid)	50	300
Stoft	10	20
TOC (totalt organiskt kol)	10	10
HCl (väteklorid)	10	10
HF (vätefluorid)	1	1

För tungmetaller, dioxiner och furaner gäller de värden som finns angivna i 94-96 § i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall eller kommande ändringar.

Villkoret gäller inte under start- och stopperioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom kontinuerliga mätningar. Undantag medges från kontinuerlig mätning av väteklorid och vätefluorid som får mätas genom periodiska mätningar minst enligt vad som framgår av 43 § (2013:253) om förbränning av avfall avseende vätefluorid.

6. Vid tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i mät- eller reningsutrustning, som innebär överskridande av fastställda värden för utsläpp till luft eller vatten av de parametrar som mäts kontinuerligt, får avfall inte tillföras P3 under längre tid av överskridanden än fyra timmar i följd. Den sammanlagda drifttiden under sådana förhållanden får inte överstiga 60 timmar per år.
7. Utsläppen till luft får räknat som månadsmedelvärde inte överstiga värden enligt nedanstående tabell.

Parameter	P1	P4 _{trä}	P2 _{olja}	P4 _{olja}
	mg/m ³ ntg vid 6 % O ₂		mg/m ³ ntg vid 3 % O ₂	
Stoft	10	20	25	20
SO ₂	170	170	170	170
NO _x räknat som NO ₂	250	200	280	150
CO	250	250	-	-

Villkoret gäller inte under start- och stopperioder samt vid torkeldning. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom kontinuerliga mätningar med undantag för när dispens har medgivits för annan mätning.

8. Vid driftstörningar eller fel i mät- eller reningsutrustning, som innebär överskridande av fastställda värden för utsläpp till luft av de parametrar som mäts kontinuerligt får P1, P2 eller P4 inte drivas vidare i mer än 120 timmar under en tolv månadersperiod och tillsynsmyndigheten ska underrättas inom 48 timmar. Tillsynsmyndigheten får dock ge dispens i enlighet med 20 § förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar.
9. Utsläpp av ammoniak till luft får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte överstiga 10 mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂-halt, från de respektive pannor där ammoniak eller ammoniakföreningar används för rökgasrening.
10. Utsläppet av dikväveoxid (lustgas) från P3 får som årsmedelvärde inte överstiga 20 mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂-halt.
11. pH-värdet för utsläpp till vatten av rökgaskondensat ska mätas kontinuerligt och får som timmedelvärde ligga i intervallet 6,5 - 9,0. Begränsningsvärdet avseende pH ska anses uppfyllt om 90 % av värdena understiger 9. pH får dock aldrig överstiga 10 som timmedelvärde.

Buller

12. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Helgfri måndag till fredag	kl. 06.00 - 18.00	50 dB(A)
natttid	kl. 22.00 - 06.00	40 dB(A)
övrig tid		45 dB(A)

Momentana ljud natttid får inte överstiga 55 dB(A).

Begränsningsvärden enligt första stycket ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Hantering av kemikalier, avfall och aska

13. Flytande kemiska produkter, bränslen och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå dag- eller spillvattenledningar och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten kan tas omhand. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares totala volym. Om ett spill skulle uppstå ska det finnas utrustning till hands som möjliggör ett snabbt omhändertagande. Ämnen som kan reagera med varandra ska i alla led hållas åtskilda.
14. Aska från förbränning ska i första hand hanteras så att den kan återvinnas som kompensations- och vitaliseringsgödsel i skogsmark och i andra hand nyttiggöras på annat sätt. Bolaget ska kontinuerligt följa teknikutvecklingen och utreda andra alternativ än deponering av aska som inte kan återföras till skogsmark. Redovisning av vidtagna utredningar/projekt och åtgärder ska ske i den årliga miljörapporten.

Energi

15. Verksamhetens energiförbrukning fördelat på olika källor samt under året genomförda energibesparingsåtgärder ska årligen redovisas i miljörapporten.

Beredskapsplan

16. En beredskapsplan, lämplig utrustning och fasta eller mobila barriärer för hantering av släckvatten ska finnas och hållas aktuella. Beredskapsplanen ska utformas i samråd med Räddningstjänsten och tillsynsmyndigheten. En genomgång av planens aktualitet, utrustningens kvalitet och personalens kompetens ska ske minst en gång vart tredje år samt vid förändringar som kan påverka beredskapen.

Avveckling/nedläggning av verksamheten

17. Bolaget ska till tillsynsmyndigheten i god tid före en eventuell nedläggning av hela verksamheten inge en avvecklingsplan och om det är fråga om nedläggning av en del av verksamheten ska en anmälan om nedläggning ges in. Om det finns behov får tillsynsmyndigheten efter anmälan föreskriva att en avvecklingsplan ges in.

Kontroll och besiktning

18. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. I kontrollprogrammet ska bl.a. definieras vad som avses med minlast enligt villkor 5 respektive 7.

19. Förstagångsbesiktning av ska utföras av utomstående sakkunnig besiktningsförrättare senast sex kalendermånader efter att eldning av avfall påbörjats i P3 respektive efter att P4 tagits i drift respektive efter att ny bränslehall byggts. Tillsynsmyndigheten får medge senareläggning av tidpunkten om särskilda skäl föreligger. Tillsynsmyndigheten skall beredas möjlighet att delta vid besiktningen. Besiktningsrapport ska inges till tillsynsmyndigheten.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att vid behov besluta om ytterligare villkor avseende:

- D1. Lagring av trä- och avfallsbränsle utomhus om det inte är fråga om helt tillfällig och kortvarig lagring. Vad som avses med helt tillfällig och kortvarig lagring ska fastställas i kontrollprogrammet.

Uppskjutna frågor

Miljöprövningsdelegationen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § första stycket miljöbalken upp avgörandet av vilka villkor som ska gälla i fråga om;

- utsläpp av dagvatten från bränslegården till recipient,
- utsläpp av rökgaskondensat till recipient.

Under prövotiden ska bolaget utreda och redovisa genomförda utredningar enligt nedan samt föreslå förslag till slutliga villkor.

- U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halten suspenderade ämnen i avlett dagvatten från bränslegården minimeras och inte överstiger 40 mg/l som årsmedelvärde.

Halten suspenderade ämnen ska under prövotiden kontrolleras en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover.

Utredningen med förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast ett år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft och tagits i anspråk. Av redovisningen ska framgå en teknisk beskrivning av utprovade filter eller andra tekniska lösningar, resultaten av genomförda mätningar samt vilka åtgärder som sökanden åtar sig att genomföra för att begränsa utsläpp av föroreningar med dagvatten.

- U2. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att minimera föroreningar i det renade rökgaskondensatet från samförbränningen i Panna 3 och förändrade bränslen i Panna 1 och som avleds till recipient. Val av parametrar ska följa prövotidsvillkoret P1 nedan.

Utredning ska redovisas och förslag till slutliga villkor lämnas senast två år efter att P3 tagits i drift som en samförbränningsanläggning.

Under prövotiden och till dess att Miljöprövningsdelegationen har beslutat annat ska följande provisoriska föreskrifter gälla.

- P1. Rökkondensat ska avledas till recipient och genomgå sådan behandling att halterna, beräknade som årsmedelvärden samt enskilt från respektive rök-gaskondensator, inte överskrider följande riktvärden för någon parameter vid utsläppspunkt till recipient:

Parameter	Halt P3	Halt P1	Enhet
Suspenderade ämnen	5	5	mg/l
Ammoniumkväve	25	25	mg/l
Arsenik	0,02	-	mg/l
Bly	0,01	0,01	mg/l
Kadmium	0,003	0,003	mg/l
Koppar	0,05	0,05	mg/l
Krom	0,05	0,05	mg/l
Kvicksilver	0,005	0,005	mg/l
Nickel	0,05	0,05	mg/l
Tallium	0,01	-	mg/l
Zink	0,1	0,1	mg/l
Dioxiner och furaner	0,1	-	ng/l

Riktvärdena för P3 ska kontrolleras och bedömmas enligt kraven i §§ 101-103 i förordning (2013:253) om förbränning av avfall. Riktvärdena för P1 ska kontrolleras enligt intervall som anges i kontrollprogrammet.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast vid den tidpunkt, efter det att detta beslut vunnit laga kraft, som anges nedan. I annat fall förfaller tillståndet i dessa respektive delar.

- Konvertering av P3 till samförbränningsanläggning – 3 år
- Idrifttagande av P4 – 8 år
- Uppförande av ny bränslemottagning – 5 år

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när respektive verksamhet sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar av Mark- och miljödomstolen tidigare meddelat tillstånd den 9 augusti 2006 (M 706-05). Återkallelsen sker med stöd av Miljöbalkens 24 kap 3 § första stycket punkt 6. Återkallelsen gäller från och med att beslutet har vunnit laga kraft och tillståndet har tagits i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Mölndals-Posten och Göteborgs-Posten. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 till detta beslut.

- P1. Rökkondensat ska avledas till recipient och genomgå sådan behandling att halterna, beräknade som årsmedelvärden samt enskilt från respektive rök-gaskondensor, inte överskrider följande riktvärden för någon parameter vid utsläppspunkt till recipient:

Parameter	Halt P3	Halt P1	Enhet
Suspenderade ämnen	5	5	mg/l
Ammoniumkväve	25	25	mg/l
Arsenik	0,02	-	mg/l
Bly	0,01	0,01	mg/l
Kadmium	0,003	0,003	mg/l
Koppar	0,05	0,05	mg/l
Krom	0,05	0,05	mg/l
Kvicksilver	0,005	0,005	mg/l
Nickel	0,05	0,05	mg/l
Tallium	0,01	-	mg/l
Zink	0,1	0,1	mg/l
Dioxiner och furaner	0,1	-	ng/l

Riktvärdena för P3 ska kontrolleras och bedömmas enligt kraven i §§ 101-103 i förordning (2013:253) om förbränning av avfall. Riktvärdena för P1 ska kontrolleras enligt intervall som anges i kontrollprogrammet.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast vid den tidpunkt, efter det att detta beslut vunnit laga kraft, som anges nedan. I annat fall förfaller tillståndet i dessa respektive delar.

- Konvertering av P3 till samförbränningsanläggning – 3 år
- Idrifttagande av P4 – 8 år
- Uppförande av ny bränslemottagning – 5 år

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när respektive verksamhet sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller bolagets yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

Miljöprövningsdelegationen återkallar av Mark- och miljödomstolen tidigare meddelat tillstånd den 9 augusti 2006 (M 706-05). Återkallelsen sker med stöd av Miljöbalkens 24 kap 3 § första stycket punkt 6. Återkallelsen gäller från och med att beslutet har vunnit laga kraft och tillståndet har tagits i anspråk.

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Mölndals-Posten och Göteborgs-Posten. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 till detta beslut.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Möln dal Energi AB, nedan benämnt Bolaget, ansöker om förnyat och utökat tillstånd enligt miljöbalken avseende kraft- och värmeproduktion i befintlig anläggning, Riskullaverket. Förändringen jämfört med dagens verksamhet innebär i huvudsak att det tillkommer en ökning av bränslefraktioner. Bolaget ansöker om att samförbränna rena biobränslen tillsammans med avfallsklassade bränslen. Det avfallsklassade bränslet kommer huvudsakligen att utgöras av utsorterat och krossat träavfall, dock inte farligt avfall eller hushållsavfall.

Tidigare tillståndsbeslut

Dåvarande miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt lämnade den 9 augusti 2006 tillstånd till befintlig och utökad verksamhet vid Riskullaverket. Domen överklagades varvid Miljööverdomstolen ändrade villkor 15 samt den provisoriska föreskriften P1. Den 22 januari 2015 avslutade mark- och miljödomstolen prövotiden och meddelade ett slutligt villkor 18. För verksamheten gäller följande villkor.

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor skall verksamheten, inbegripet åtgärder för att minska vatten- och luftföroreningar och andra störningar för omgivningen, bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget åtagit sig i målet. Mindre ändringar, som inte medför ökning av föroreningar eller annan störning, får dock vidtagas efter godkännande av tillsynsmyndigheten.
2. Utsläppen av stift till luft från P1 och P3 får som riktvärde, räknat som månadsmedelvärde, inte överstiga 10 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂-halt. Om stofthalten, på grund av fel i reningsutrustningen eller av annat skäl, överstiger 500 mg/m³ norm torr gas vid 6 % O₂-halt skall övergång ske till oljeeldning eller annan lämplig åtgärd vidtas till dess felet har avhjälpats.
3. Utsläpp av svavel till luft från P1 och P3 får som gränsvärde, beräknat som årsmedelvärde, inte överstiga 15 mg/MJ tillfört bränsle.
4. Utsläppet av kväveoxider (NO_x) till luft från P1, räknat som NO₂ får som riktvärde och månadsmedelvärde inte överstiga 90 mg/MJ tillfört bränsle. Utsläppen av kväveoxider (NO_x) till luft från P3, räknat som NO₂, får som riktvärde och månadsmedelvärde inte överstiga 70 mg/MJ tillfört bränsle.
5. Utsläppen av kolmonoxid till luft från P1 och P3, med undantag för start och stopp av pannorna, får som riktvärde, räknat som månadsmedelvärde, inte överstiga 100 mg/MJ.
6. Utsläppen av ammoniak till luft får som riktvärde och årsmedelvärde inte överstiga 10 ppm våt gas.
7. Utsläppen av stoft till luft från P2 och P4 får som riktvärde, räknat som årsmedelvärde, inte överstiga 20 mg/m³ norm torr gas vid 3 % O₂-halt.
8. Svavelhalten i använd eldningsolja får uppgå till högst 0,1 viktprocent.
9. Utsläppen av kväveoxider (NO_x) till luft från P2 och P4, räknat som NO₂, får som riktvärde och årsmedelvärde inte överstiga 80 mg/MJ tillfört bränsle.

10. Utsläppen av kondensat till dagvattennätet skall genomgå sådan behandling att halterna av nedanstående ämnen som riktvärden, beräknade som årsmedelvärden, inte överstiger följande värden.

Ämne	Halt (mg/l)
Cd	0,003
Co	0,05
Cr	0,05
Cu	0,05
Hg	0,005
Ni	0,05
Pb	0,01
Zn	0,1
Ammoniumkväve	50
Suspenderade ämnen	10

pH skall som riktvärde ligga mellan 6,5-10

Sotvatten får inte avledas till det kommunala avloppsnätet.

11. Ljudnivån utomhus vid bostäder får på grund av verksamheten inte överstiga

	Ekvivalent	Momentant
Vardagar (07.00 - 18.00)	50 dB(A)	-
Nattetid (22.00 - 07.00)	40 dB(A)	55 dB (A)
Övrig tid	45 dB(A)	-

Om hörbara toner förekommer skall de angivna värdena sänkas med 5 dB(A)-enheter.

12. I fastbränslepannorna P1 och P3 får endast förorenat biobränsle eller torv förbrännas. Returträ får förbrännas endast om det uppfyller undantagskraven i 4 § 1 st.4p. avfallsförbränningsförordningen (2002:1060).
13. Bränsle och aska skall vid lagring och hantering behandlas så att besvärande damning, lukt eller brandfara inte uppstår. För att motverka damning skall buskar och träd planteras runt anläggningen. Om olägenheter uppkommer skall bolaget vidta åtgärder så att dessa upphör.
14. Vid val av pumpar, fläktar och annan utrustning skall elförbrukningen särskilt beaktas.
15. Kemikalier, inkluderande eldningsolja, skall förvaras i täta behållare under tak samt på tätt invallat underlag. Invallningen skall rymma den största behållaren plus 10 procent av de övriga behållarnas volym.
16. Om verksamheten i sin helhet eller någon del av denna upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Bolaget skall i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om marken på fastigheten har förorenats av bolaget. Bolaget skall i sådant fall också ansvara för att området efterbehandlas.
17. Ett aktuellt kontrollprogram skall finnas för verksamheten och följas. Senast tre månader efter att en ny anläggningsdel tagits i drift, eller bolaget eljest tagit tillståndet i anspråk, skall förslag till kontrollprogram inges till tillsynsmyndigheten.
18. Utsläppet av lustgas från panna P3 får som årsmedelvärde inte överstiga 20 mg/Nm³ torr gas vid 6 % O₂.

Miljödomstolen överlät åt tillsynsmyndigheten att fastställa ytterligare villkor om kontroll av verksamheten.

Igångsättningstiden för P3 bestämdes till 5 år och för P4 till 10 år efter att domen vunnit laga kraft.

Samråd

Samråd om verksamhetens inverkan på omgivningen har skett enligt 6 kap. miljöbalken. Verksamheten medför betydande miljöpåverkan enligt 3 § i förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Ärendets handläggning

Ansökan kom in till Miljöprövningsdelegationen den 26 oktober 2015. Efter kompletteringar har ansökan kungjorts i ortstidningarna Mölndals-Posten och Göteborgs-Posten och remitterats till Länsstyrelsen, Miljöförvaltningen respektive Tekniska förvaltningen i Mölndal, Gryaab AB, Räddningstjänsten Storgöteborg, Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen, Gryaab i samråd med Tekniska förvaltningens VA-avdelning i Mölndal, Räddningstjänsten Storgöteborg samt Skogsstyrelsen. Naturvårdsverket har meddelat att man avstår från att yttra sig. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Klassificering av verksamheten

Verksamheten klassificeras enligt miljöprövningsförordningen (SFS 2013:251) enligt följande verksamhetskoder:

- 40.50 (B) förbränningsanläggning med en total installerad tillförd effekt av 50 megawatt eller mer, samt
- 90.210 (B) samförbränningsanläggning där avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är större än 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte
1. vegetabiliskt jord- och skogsbruksavfall som energiåtervinns, eller
 2. rent träavfall som energiåtervinns.

IED-anläggning

Verksamheten omfattas med anledning av båda koderna även av industriutsläppsförordningen (2013:250). Det finns för tillfället inga beslutade slutsatser.

Annan bindande lagstiftning

Panna P3 omfattas av förordning (2013:253) om förbränning av avfall (FFA). P1, P2 och P4 omfattas av förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (FSF). I det följande refereras till nämnda lagstiftningar (FFA respektive FSF) på många olika ställen.

Mätplatsens utformning

Länsstyrelsen har i beslut den 23 mars 2015 (Dnr 555-17560-2014) beslutat om placering av mätpunkter för Panna 1 respektive 3 enligt 35 § förordningen (2013:252) om stora förbränningsanläggningar. Panna 2 har dispens enligt 84 § i förordningen från skyldigheten att följa de begränsningsvärden som följer av förordningen på grund av att den inte ska drivas mer än 17 500 timmar per år. Därför

har den inte bedömts omfattas av kravet på mätplats. För Panna 4 beslutas mätplats lämpligen i samband med att anläggningen projekteras, d.v.s. inom ramen för den löpande tillsynen.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Slutliga yrkanden

Bolaget yrkar tillstånd enligt miljöbalken för fortsatt och utökad verksamhet, avseende värme- och kraftproduktion på fastigheten Riskulla 3 i Mölndals kommun, genom fortsatt drift av:

- Befintlig hetvattenpanna P1 med tillförd effekt 45 MW och rökgaskondensering eldad med torv, grot, träflis, spån, bark, träbriketter, träpellets och återvunnen returflisfraktion som inte klassas som avfall enligt undantagsregeln i FFA § 17 punkt 6.
- Befintlig hetvattenpanna P2 med tillförd effekt 55 MW eldad med lätt eldningsolja.
- Befintlig kraftvärmepanna P3 med tillförd effekt 90 MW och rökgaskondensering för produktion av fjärrvärme och el eldad med grot, träflis, spån, bark, träbriketter, träpellets och återvunnen returflisfraktion som inte klassas som avfall enligt undantagsregeln i FFA § 17 punkt 6 samt energiskog, energigrödor, fruktkärnor, jordbruksrester och liknande biobränslen samt torv.

Vidare yrkas att befintlig verksamhet kompletteras med:

- en utökad bränsemix i P3 som medför samförbränning av rena biobränslen med utsorterade avfallstyper och motsvarande ökad hantering av bränslen, med en årlig förbränning av avfallstyper enligt EWC-koder i bilaga M4 uppgående till maximalt 100 000 ton,
- en höjd maximal tillförd bränsleeffekt till totalt 245 MW samt
- en ny hetvattenpanna, P4, med 55 MW tillförd effekt eldad med olja alternativt träbränsle.

Igångsättningstiden för konvertering av P3 till samförbränning yrkas till 5 år och för idrifttagande av P4 till 10 år efter att tillståndsbeslutet vunnit laga kraft. Om pannorna inte har tagits i drift vid dessa tidpunkter förfaller tillståndet i tillämpliga delar.

Bolaget yrkar att tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte vunnit laga kraft. Motiv till detta är att bolaget är angeläget om att starta upp processen med att genomföra de förändringar som möjliggör samförbränning, bl.a. upphandling av utrustning för förbättrad rening av kväveoxider i utgående rökgaser. Dessutom medför samförbränning ur ett regionalt perspektiv minskad miljöpåverkan, genom att transportavstånden minskar när lokalt genererade utsorterade avfallstyper kan förbrännas i Riskullaverket, istället för att som i dagsläget transporteras upp till 25 mil för att förbrännas.

För utsläppen av renat rökgaskondensat till dagvattennätet från P1 och P3 yrkas att avgörandet av vilka slutliga villkor som skall gälla uppskjuts under en prövotid, med undantag för pH enligt villkorsförslag 10. Under prövotiden ska bolaget utreda innehållet i det renade rökgaskondensatet från samförbränningen i P3 och förändrade bränslen i P1 samt redovisa resultaten med förslag till slutliga villkor, senast 5 år efter att samförbränningen tagits i drift. Under prövotiden får, som provisoriska föreskrifter och årsmedelvärden, följande halter inte överskridas:

Parameter	Halt P3	Halt P1	Enhet
Suspenderade ämnen	10	10	mg/l
Ammoniumkväve	50	50	mg/l
Arsenik	0,02	-	mg/l
Bly	0,01	0,01	mg/l
Kadmium	0,003	0,003	mg/l
Koppar	0,05	0,05	mg/l
Krom	0,05	0,05	mg/l
Kvicksilver	0,005	0,005	mg/l
Nickel	0,05	0,05	mg/l
Tallium	0,01	-	mg/l
Zink	0,1	0,1	mg/l
Dioxiner och furaner	0,1	-	ng/l
pH	6,5-10	6,5-10	

Förslag till villkor

1. Verksamheten skall bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt åtagit sig i ärendet. Mindre ändringar får dock vidtas efter godkännande av tillsynsmyndigheten.
2. Under start- och stopperioder samt vid torkeldning gäller inte villkoren för utsläpp till luft. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Villkoret gäller för samtliga pannor. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.
3. Utsläppen till luft från P3 får räknat som begränsningsvärden och dygnsmedelvärden inte överstiga blandningsberäkningen enligt FFA, baserad på gränsvärdet K_{avf} för avfallsandelen räknat som mg/m^3 normal torr gas vid 11 % O_2 , respektive K_{proc} för andelen icke avfall räknat som mg/m^3 normal torr gas vid 6 % O_2 .

Ämne	Enhet	K_{avf}	K_{proc}
Stoft	mg/nm^3	10	20
Svaveldioxid	mg/nm^3	50	200
Kväveoxider, räknat som kvävedioxid	mg/nm^3	200	250
Koloxid	mg/nm^3	100*	400
Vätefluorid	mg/nm^3	1	1
Väteklorid	mg/nm^3	10	10
Totalt organiskt kol	mg/nm^3	10	10

Begränsningsvärdena kontrolleras genom kontinuerliga mätningar, med undantag av väteklorid och vätefluorid där periodiska mätningar utförs. Metan får mätas kontinuerligt som ett mått för totalt organiskt kol.

4. Utsläppen av tungmetaller, dioxiner och furaner till luft från P3, får som begränsningsvärde och medelvärde över mätperioden vid periodisk mätning inte överstiga nedan angivna halter normal torr gas vid 6 % O₂-halt.

Ämne	Halt	Enhet
Kadmium och tallium	0,05	mg/m ³
Kvicksilver	0,05	mg/m ³
Antimon, arsenik, bly, kobolt, koppar, krom, mangan, nickel och vanadin	0,5	mg/m ³
Dioxiner och furaner	0,1	ng/m ³

5. Utsläppet av dikväveoxid (lustgas) från P3 får som årsmedelvärde inte överstiga 20 mg/m³ ntg vid 6 % O₂-halt.
6. Vid tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i mätutrustning, som innebär överskridande av fastställda värden för utsläpp till luft av de parametrar som mäts kontinuerligt, får avfall inte tillföras P3 under längre tid av överskridanden än fyra timmar i följd. Den sammanlagda drifttiden under sådana förhållanden får inte överstiga 60 timmar per år.
7. Utsläppen till luft får räknat som begränsningsvärde och månadsmedelvärde inte överstiga värden enligt nedan för P1 räknat som mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂, för P2 räknat som mg/m³ normal torr gas vid 3 % O₂, för P4 utförd för träeldning räknat som mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂, samt för P4 utförd för oljeeldning räknat som mg/m³ normal torr gas vid 3 % O₂.

Ämne	Enhet	P1	P4 _{trä}	P2	P4 _{olja}
Stoft	mg/nm ³	10	20	25	20
Svaveldioxid	mg/nm ³	200	200	250	200
Kväveoxider, räknat som kvävedioxid	mg/nm ³	250	200	280	150
Koloxid	mg/nm ³	250			

Begränsningsvärdena kontrolleras genom kontinuerliga mätningar, med undantag av stoft i P2. Stofthalten för P2 kontrolleras via periodisk mätning, för de fall där mätning erfordras.

8. Vid driftstörningar eller fel i mätutrustning, som innebär överskridande av fastställda värden för utsläpp till luft av de parametrar som mäts kontinuerligt får P1, P2 eller P4 inte drivas vidare i mer än 120 timmar under en tolv månadersperiod och tillsynsmyndigheten ska underrättas inom 48 timmar. Tillsynsmyndigheten får dock vid behov ge dispens från tidsfristen om det behövs för att upprätthålla energiförsörjningen, eller om förbränningen annars skulle ersättas med förbränning i annan anläggning och detta skulle medföra större utsläpp till luft.
9. Utsläppen av ammoniak till luft får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte överstiga 10 mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂-halt, från de pannor där ammoniak eller ammoniakföreningar används för rökgasrening.
10. Utsläppen av rök-gaskondensat till dagvattennätet från P1 och P3 ska genomgå sådan behandling att pH-värdet som timmedelvärde vid kontinuerlig mätning ligger i intervallet 6,5–9,0, vilket som begränsningsvärde ska anses uppfyllt om 90 % av timmedelvärdena under ett år understiger 9,0. pH-värdet får aldrig överstiga 10 som timmedelvärde
11. Buller från verksamheten skall begränsas så att bolagets bidrag till den ekvivalenta ljudnivån som riktvärde vid närmaste bostäder inte får överstiga

	Ekvivalent	Momentan
Vardagar (06.00 - 18.00)	50 dB(A)	
Nattetid (22.00 - 06.00)	40 dB(A)	55 dB (A)
Övrig tid	45 dB(A)	

Om hörbara toner förekommer skall de angivna värdena sänkas med 5 dB(A).

12. Bränsle och aska skall vid lagring och hantering behandlas så att besvärande damning, lukt eller brandfara inte uppstår. Om olägenheter uppkommer skall bolaget vidta åtgärder så att dessa upphör.
13. Kemikalier, inkluderande eldningsolja, skall förvaras i täta behållare med invallningar på tätt underlag. Invallningarna skall rymma den största behållaren plus 10 % av summan av de övriga behållarnas volym. Om ett spill skulle uppstå skall det finnas utrustning till hands som möjliggör ett snabbt omhändertagande.
14. Avfall skall hanteras och omhändertas på sådant sätt som kan godkännas av tillsynsmyndigheten.
15. Verksamhetens energiförbrukning fördelat på olika källor samt under året genomförda energibesparingsåtgärder skall årligen redovisas i miljörapporten.
16. Förslag till reviderat kontrollprogram skall inges till tillsynsmyndigheten senast 6 månader efter beslutets ikraftträdande.
17. Om verksamheten i sin helhet, eller någon del av denna, upphör skall detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten. Bolaget skall i samråd med tillsynsmyndigheten undersöka om marken på fastigheten har förorenats av bolaget. Bolaget skall i sådant fall också ansvara för att området efterbehandlas.
18. Föreskriften enligt FFA, § 32, att temperaturen i rökgaserna i förbränningsprocessen skall uppfylla kravet på minst 850°C under minst två sekunder, gäller för P3 endast vid förbränning när avfallsfraktioner ingår.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Befintlig verksamhet

Riskullaverket utgörs idag av tre pannor, P1, P2 och P3.

P1 är en hetvattenpanna med cirkulerande fluidiserad bädd (CFB) och eldas huvudsakligen med torv och används som mellanlastspanna vid längre sammanhängande kalla perioder vintertid. Rökgaserna leds till elfilter för stoftavskiljning. Røkgassidan av røkgaskondenseringen består av skrubber, røkgaskylare och uppfuktare. I skrubbern tvättas røkgaserna från klorider, svavel och stoft med røkgaskondensat justerat till lågt pH. Pannan ångsotas dagligen och kan vattensotas vid sommarrevision. Utgående kondensat från røkgaskondenseringen avleds efter rening till dagvattensystemet.

P2 är en hetvattenpanna VTB 47-2, eldas med eldningsolja 1 och används vid spetslast och som effektreserv. P2 vattensotas vid sommarrevision. Sotvatten och stoft leds till sotvattenbassäng med sedimentering. Renvattendelen pH-justeras och återanvänds vid nästa vattensotning.

P3 är en ångpanna med bubblande fluidiserad bädd (BFB). Kraftvärmeverket P3 är baslastanläggning och eldas med i första hand grot, bark och icke avfallsklassad returflis. Rökgaserna leds till slangfilter för stoftrening. Kväverening sker genom insprutning av ammoniaklösning, så kallad SNCR. När svavelhaltiga bränslen eldas sker avsvavling direkt i pannan med tillsats av kalksten till sandbädden. Rök-gaskondenseringen ger förutom stoftavskiljning reduktion av svavel och väteklorid samt avskiljning av ammoniak. Pannan ångsotas dagligen. Vid sommarrevisioner kan pannan också rengöras genom vattenspolning alternativt sandblästring. Rök-gaskondensatet återvinns som processvatten och används i huvudsak som kylvatten och spädvatten till pannan som ersättning för det mindre delflöde av pannvattnet som kontinuerligt byts ut. Kylvattnet liksom det utbytta pannvattnet avleds också till dagvattennätet. El produceras med en axialturbin i en konventionell ångcykel.

Skorstenen är 100 meter hög över omgivande markplan och utgörs av en betongskorsten med individuella invändiga rökrör för respektive panna. Skorstenen är försedd med tre rökrör och har plats för total fyra rökrör (för P4).

Mätuttag för kontinuerlig mätutrustning och mätplats för kontrollmätningar för P1, P2 och P3 är placerad vid en särskild mätplattform före skorstenen och mätutrustningen är placerad i en egen mätbod i anslutning till skorstenen.

För övervakning av emissioner till vatten från hetvattencentralen är instrument för flöde och pH installerat i utgående rök-gaskondensat för P1. För övervakning av emissioner till vatten för utgående rök-gaskondensat från P3 är instrument för flöde, temperatur, pH, suspenderat material och ammonium installerat. Vidare finns en flödesproportionell provtagare som samlar månadsprover för metaller som sedan analyseras på ackrediterat laboratorium.

Planerad verksamhet

Den planerade verksamheten innebär små ändringar av P3 som redan vid starten 2009 dimensionerades för att klara hantering av svårare bränslen och samförbränning. P3 är robust i sin utformning samt har en rök-gasrening där bästa tillgängliga teknik valts.

Den planerade verksamheten innebär:

- en utökad bränslemix i P3 som medför samförbränning av rena biobränslen med utsorterade avfallsfraktioner och motsvarande ökad hantering av bränslen,
- en höjd maximal tillförd bränsleeffekt från totalt 225 MW till totalt 245 MW,
- en ny hetvattenpanna P4 med 55 MW tillförd effekt eldad med olja alternativt träbränsle. Utökningen är jämförbar med redan tillståndsgiven hetvattenpanna P4, med 55 MW tillförd effekt enbart för olja.

De kompletteringar som bedömts kunna bli aktuella för panna P3 listas på sidan 32 i den tekniska beskrivningen och är i första hand av tillgänglighetsförbättrande karaktär och kommer att installeras succesivt, varefter drifterfarenheten visar att åtgärderna är motiverade. För att kunna klara samförbränning med bibehållen eller något reducerad NOx-emission och samtidigt de hårdare CO-kraven vid förbränning är bedömningen att en SCR (Selectiv Catalytic Reduction) kommer att installeras.

En ny oljepanna P4 som reservpanna bedöms behöva installeras inom en kommande tioårsperiod. Det huvudsakliga skälet är behovet att säkerställa värmebehovet för nätet om kommande drift visar att tillgängligheten för P1 eller P3 gör att ytterligare reserveffekt behövs.

Mätutrustning

Utrustning för kontinuerlig mätning omfattar redan stoft, syre, kväveoxider, dikväveoxid, svaveldioxid, kolmonoxid, koldioxid, ammoniak, metan och vattenånga varför ingen tillkommande mätutrustning för emissioner bedöms erforderlig. Möjligen kommer mätutrustningen att kompletteras med mätning av rökgasflödet. Utsläpp av vätefluorid, väteklorid, metaller samt dioxiner och furaner avses kontrolleras med periodicitet enligt gällande direktiv och framtida kontrollprogram.

Driftinstrument för övervakning av emissioner till luft från P4 placeras i skorstenen och de parametrar som kommer mätas är syre, rökthet/stoft, kväveoxid, svaveldioxid och kolmonoxid.

Ingen kompletterande mätutrustning för övervakning av emissioner till vatten (rökgaskondensat) bedöms erfordras.

Bränslehantering

Den största osäkerheten avseende vilka kompletteringar av den befintliga anläggningen som erfordras gäller bränslehanteringen. Befintlig bränslehantering är mycket robust uppbyggd och med möjlighet att separera respektive blanda bränslen i mottagningshallen, som har fyra fickor och utmatning med travers.

Vid stora mängder svårhanterade bränslen kan det bli aktuellt att komplettera med en separat utmatning från bränslemottagningen genom att förlänga befintlig mottagningsstation och traversbana samt komplettera med ytterligare en utmatningsficka. Från utmatningsfickan leds bränslet till en specialanpassad bränsleberedningsbyggnad. Plats har också reserverats för ytterligare en bränslesilo med utmatning och nödtömning.

Beroende på bränsle och askmängder kan i framtiden eventuellt också en bottenasksilo bli aktuell som komplettering till befintliga containers, för att minska behovet av containerrangering på helger och för att begränsa antalet asktransporter.

Det är också en rimlig bedömning att bränsle även fortsättningsvis tidvis behöver hanteras utomhus vid reservinmatningsficka och reservutmatning från lagret. Denna hantering sker genom utmatning efter bränsleberedning och hantering med frontlastare. Det förekommer också att färdigberett bränsle tippas direkt på bränsleplanen.

Den beskrivna tillkommande utrustningen kommer inte att installeras från början utan avsikten är att succesivt komplettera befintlig utrustning, enligt de drifterfarenheter som fås från utvecklingen av verklig bränslemix.

Lokalisering och planer

Riskullaverket är beläget inom Åbro industriområde. Företaget har bedrivit verksamhet på platsen sedan 1984 då två hetvattenpannor P1 och P2 togs i drift. Ett biobränsleeldat kraftvärmeverk togs i drift 2009. Riskullaverket är strategiskt placerat i fjärrvärmenätet med huvudkylvertar för fjärrvärmedistribution och utmat-

ning av elkraft till närbeläget 130 kV-nät. Befintligt fjärrvärmenät är sammankopplat med Göteborgs Energis fjärrvärmenät vilket ger möjlighet till överföring av värme i båda riktningarna. Detta kan utnyttjas för optimering av energiförsörjningen mellan kommunerna.

Området där Riskullaverket är lokaliserat är detaljplanlagt och planen medger industri, beteckning J, på fastigheten Riskullaverket 3. För verksamheten gäller ytterligare en detaljplan som bl.a. omfattar ett smalt markområde mittemot Riskullaverket, här ges möjlighet att förlägga elkablar, såväl i luften som i mark, och får inte bebyggas på annat sätt.

Den ansökta samförbränningen förutsätter att Riskullaverkets befintliga fastbränslepanna nyttjas.

Närmaste bostäder

Närmaste bostadsbebyggelse ligger ca 700 m från anläggningen i nordostlig riktning. Enstaka bostäder finns ca 100 m sydväst om anläggningen. Den starkt trafikerade Söderleden löper mellan bostadsbebyggelsen och Riskullaverket.

Vattenrecipienter

Dagvatten inklusive rökgaskondensat från Riskullaverket avleds till Balltorpsbäck som efter ca 1 km rinnsträcka mynnar i Mölndalsån. Vatten från oljeavskiljare och processvatten från pannor via nedblåsningstankar leds till Ryaverket. Golvskurvatten töms i slamtank och klarfasen används för befuktning av askan medan slamfasen tillförs eldstaden i P3.

Miljökonsekvensbeskrivning

Verksamhetens huvudsakliga påverkan på miljön och människor utgörs av utsläpp till luft och vatten, transporter och uppkomst av restprodukter.

Nollalternativ

Nollalternativet, d.v.s. om inte nytt tillstånd medges, innebär att verksamheten kommer att fortsätta bedrivas enligt gällande tillstånd och med befintlig lokalisering. Anläggningen kommer inte att ställas om för samförbränning och kommer att som helhet klassas som stor förbränningsanläggning.

Utsläpp till luft

Beträffande utsläpp till luft visar resultaten av meteorologiska spridningsberäkningar att såväl utsläppen från befintlig verksamhet (nollalternativet) som den sökta verksamheten, tillsammans med kända bakgrundshalter, med god marginal underskrider miljö kvalitetsnormen (MKN) och miljömål för kvävedioxid, svaveldioxid, stoft och metaller. Vid en jämförelse med totala utsläppsmängder per år innebär det ansökta alternativet med samförbränning, jämfört med nollalternativet, något ökade utsläppsmängder av stoft, svaveldioxid, koloxid, ammoniak och lustgas. Kväveoxidutsläppen minskar något och orsaken till denna förbättring är att ytterligare rening avses installeras för att klara aktuellt EU-direktivets (IED) krav gällande koloxid och kväveoxider.

Utsläpp till vatten

Recipienten för dagvatten och renat rökgaskondensat, Mölndalsån och berörda tillflöden, är starkt belastad av föroreningar från den omgivande urbana miljön. De

utsläpp som Riskullaverket ger upphov till utgör dock ett ytterst litet bidrag till denna situation.

Befintligt dagvattensystem kommer att bibehållas. Dock kommer bränsleplanens dagvattenavlopp att kompletteras med möjlighet att leda släckvatten till mottagningsstationens bränsefickor för provtagning och vidare ställningstagande till avledning.

Transporter

Den sökta verksamheten kommer att medföra en mindre ökning av transporter till Riskullaverket. Trafikmätningar på omkringliggande vägar visar att Riskullaverkets bidrag är måttligt i förhållande till befintlig belastning.

Råvaror och kemikalier

De kemikalier som används mest i verksamheten idag är sand för bäddmaterial, ammoniak för rening av rökgaser, natronlut för pH-justering, och kalkstensmjöl för svavelreduktion.

25% ammoniaklösning lagras i en invallad cistern utomhus. Till rökgaskondenseringen för P1 finns luttankar ($2 \times 10 \text{ m}^3$) och myrsyra i transportbehållare (1 m^3) för pH-justering samt transportbehållare för fällningskemikalier ($0,2 \text{ m}^3$) respektive polymer ($0,2 \text{ m}^3$) för att förbättra avskiljningen i sandfiltret. Samtliga tankar står invallade.

Cisternen för eldningsolja 1 är placerad utomhus, invallad i slutna behållare. Intill cisternen ligger ett pumphus med filter och oljepumpar samt ett varmhållningssystem som håller olja på 15°C även under vintern. Det finns en uppsamlingsränna för eventuellt oljespill vid lossningsplatsen. Uppsamlingsrännan är försedd med avlopp kopplade till oljeavskiljare.

Om Riskullaverket kompletteras med en cistern för ammoniumbisulfat kommer denna att utföras i likhet med befintlig ammoniakcistern.

Avfall

Beträffande de restprodukter/avfall som uppkommer vid verksamheten är askorna den största fraktionen. Vid ansökt verksamhet kommer askmängderna att öka med 3 000 ton per år. Med en bra logistik och hantering kommer det dock inte att innebära ökade transporter.

Buller

År 2010 genomfördes en kontroll vid anläggningen med syfte att kontrollera om förväntade ljudnivåer innehålls för maskinutrustning utanför den då nya fastbränslepannan. I beräkningarna antogs att det var medvind från samtliga bullerkällor samtidigt som ett "värsta fall" eller det högsta värde som kan förekomma vid mätning i ett rent medvindsfall. Resultaten visade att anläggningen är välprojekterad ur ljudsynpunkt. Riskullaverket med marginal klarar 40 dBA på 400-500 m.

Risker

Beträffande yttre miljö bedöms utsläpp av ammoniak som den största risken och åtgärdsrutiner för incidenter etc. finns framtagna. Den händelse som bedömts som mest betydande i genomförd riskanalys är dock om en lastbil skadas genom t.ex. krock så att ammoniak läcker ut. Sannolikheten för att ett större läckage ska uppstå bedöms som liten.

Hantering av 25%-ig ammoniak bedöms i princip vara ofarlig för omgivningen utanför Riskullaverket. Detta då cisternen är invallad, vilket begränsar förångningsytan till 25 m² vid läckage, samt att eventuellt spill eller läckage samlas upp i en uppsamlingsstank på 8 m³. Före lossning av lastbilen påbörjas stängs utpumpning från tanken manuellt och efter lossning startas pumpautomatiken igen så att inte regnvatten samlas i tanken.

Risken för brand bedöms som störst i bränsletransportutrustning och bränslelager. Bränslesilon är försedd med en vattenledning som kan anslutas till en skumgenerator för skumbegjutning av bränslet och silons periferi är försedd med blindflänsande öppningar där släckmedel kan föras in. Silon har en stor port i marknivå för tömning av bränslet. I pannhuset är bränslesilos och transportörer försedda med ångsläckning. Risken kommer inte att öka vid ansökt verksamhet i jämförelse med befintlig anläggning. Vid brand kommer tättingar att läggas på markerade dagvattenbrunnar, varvid släckvattnet rinner ner i släckvattenmagasinen (tippfickor för bränsle).

Statusrapport

Möln dal Energi är första verksamhetsutövare på fastigheten och innan 1984 bedrevs jordbruk/skogsbruk på platsen.

En statusrapport har upprättats. Den miljötekniska markundersökning som har utförts, omfattande sex provtagningspunkter inklusive två grundvattenrör, visar att några föroreningar av betydelse inte har påträffats i jord eller grundvatten inom verksamhetsområdet.

Yttranden i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att den sökta verksamheten kan tillstyrkas samt att följande villkor bör meddelas för verksamheten.

Allmänt

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Verksamheten får efter tillsynsmyndighetens godkännande även ta emot och förbränna andra kategorier av avfallsbränslen, med undantag av farligt avfall, än de som anges i sökandens bilaga M4, om de har liknande egenskaper med avseende på aska och utsläppsvärden som befintliga bränslen.
3. Nödvändiga försiktighetsmått ska vidtas vid mottagning, bearbetning, lagring och transport av avfall och bränslen inklusive aska så att besvärande damning, lukt, brandfara eller annan skadeverkan på miljön inte uppstår. Om störningar uppstår ska bolaget vidta åtgärder så att störningen upphör.
4. Lagring av trä- respektive avfallsbränsle ska ske inomhus.
5. Utgående aska (bottenaska och flygaska) ska vägas, kontrolleras och journalföras.

6. Bottenaska från förbränning av rena träbränslen ska hanteras separat och i första hand användas som kompensations- och vitaliseringsgödsel i skogsmark och i andra hand nyttiggöras på annat sätt. Bolaget ska kontinuerligt följa teknikutvecklingen och utreda andra alternativ till deponering av askan. Redovisning av vidtagna utredningar/projekt och åtgärder ska ske i den årliga miljörapporten.

Utsläpp till luft

7. Under start- och stopperioder samt vid torkeldning gäller inte villkoren för utsläpp till luft för P1, P2 och P4. Startperioden räknas fram till att minlasten överskridits under 30 minuter och stopp räknas när lasten underskrider minlasten. Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet. För P3 ska villkoren gälla för samma driftsperiod som definieras i FFA.
8. Vid haveri i utrustning och som kan ha betydelse ur miljösynpunkt ska tidsbegränsningar av drifttid mm följa FFA för P3 respektive FSF för övriga pannor.
9. Utsläpp av ammoniak till luft får som begränsningsvärde och årsmedelvärde inte överstiga 10 mg/m³ normal torr gas vid 6 % O₂-halt, från de respektive pannor där ammoniak eller ammoniakföreningar används för rökgasrening.
10. För utsläpp till luft från samförbränningspanna P3 får validerade utsläppsvärden som dygnsmedel inte överstiga de begränsningsvärden som blandningsberäkning ger, med avfallsgränsvärden och processgränsvärden enligt nedanstående tabell. Uppföljning och utvärdering ska ske enligt FFA.

Parameter	Avfallsgränsvärde (vid 11% O ₂)	Processgränsvärde (vid 6% O ₂)
	(mg/m ³ ntg)	
NO _x (kväveoxider, räknat som kvävedioxid)	200	250
SO ₂ (svaveldioxid)	50	200
CO (koloxid)	50	250
Stoft	10	20
TOC (totalt organiskt kol)	10	10
HCl (väteklorid)	10	10
HF (vätefluorid)	1	1

För tungmetaller, dioxiner och furaner ska gälla de värden som finns angivna i 94-96 § i FFA.

11. Utsläppet av dikväveoxid (lustgas) från P3 får som årsmedelvärde inte överstiga 20 mg/m³ ntg vid 6 % O₂-halt.
12. Utsläppen till luft får räknat som begränsningsvärde och månadsmedelvärde inte överstiga värden enligt nedanstående tabell.

Parameter	P1 _{trä}	P4 _{trä}	P2 _{olja}	P4 _{olja}
	mg/m ³ ntg vid 6 % O ₂		mg/m ³ ntg vid 3 % O ₂	
Stoft	10	20	25	20
SO ₂	200	200	250	200
NO _x räknat som NO ₂	250	200	280	150
CO	250	250	-	-

Begränsningsvärdena ska kontrolleras genom kontinuerliga mätningar med undantag för när dispens har medgivits för annan mätning.

Utsläpp till vatten

13. Rökkondensat ska avledas till recipient och genomgå sådan behandling att halterna, beräknade som årsmedelvärden och enskilt från respektive rökgaskondensator, inte överskrider följande begränsningsvärden för någon parameter vid utsläppspunkt till recipient:

Parameter	Halt P3	Halt P1	Enhet
Suspenderade ämnen	5	5	mg/l
Ammoniumkväve	25	25	mg/l
Arsenik	0,010	-	mg/l
Bly	0,050	0,050	mg/l
Kadmium	0,001	0,001	mg/l
Koppar	0,025	0,025	mg/l
Krom	0,025	0,025	mg/l
Kvicksilver	0,001	0,001	mg/l
Nickel	0,025	0,025	mg/l
Tallium	0,001	-	mg/l
Zink	0,050	0,050	mg/l
Dioxiner och furaner	0,1	-	ng/l

pH-värdet ska som momentant värde vid varje mättillfälle ligga i intervallet 6,5–9. Begränsningsvärdet avseende pH ska anses uppfyllt om 90% av värdena understiger 9. pH får aldrig överstiga 10.

Begränsningsvärdena för P3 ska kontrolleras enligt kraven i FFA. Begränsningsvärdena för P1 ska kontrolleras enligt intervall som anges i kontrollprogrammet.

Buller

14. Buller från verksamheten inklusive transporter inom verksamhetsområdet får inte överskrida högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

Helgfri måndag till fredag	kl. 06.00 - 18.00	50 dB(A)
nattetid	kl. 22.00 - 06.00	40 dB(A)
övrig tid		45 dB(A)

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar eller genom mätning vid berörda bostäder (immissionsmätning). Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer eller när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

Kemikalier och avfall

15. Flytande kemiska produkter, bränslen och farligt avfall ska hanteras så att spill och läckage inte kan nå dag- eller spillvattenledningar och så att förorening av mark, ytvatten eller grundvatten inte kan ske. Förvaring ska ske på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten kan tas omhand. Uppsamlingsvolymen inom respektive yta ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 % av övriga behållares totala volym. Om ett spill skulle uppstå ska det finnas utrustning till hands som möjliggör ett snabbt omhändertagande. Ämnen som kan reagera med varandra ska i alla led hållas åtskilda.

Energi

16. Verksamhetens energiförbrukning fördelat på olika källor samt under året genomförda energibesparingsåtgärder ska årligen redovisas i miljörapporten.

Avveckling/Nedläggning av verksamheten

17. Bolaget ska till tillsynsmyndigheten i god tid före en eventuell nedläggning av hela verksamheten inge en avvecklingsplan och ifråga om del av verksamheten en anmälan om nedläggningen. Om det finns behov får tillsynsmyndigheten efter anmälan föreskriva att en avvecklingsplan ges in.

Kontrollprogram

18. Ett aktuellt kontrollprogram ska finnas för verksamheten och följas. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet tagits i anspråk eller det senare datum som tillsynsmyndigheten bestämmer. I kontrollprogrammet ska definieras vad som avses med minst enligt villkor 7.

Förstagångsbesiktning

19. Förstagångsbesiktning av ska utföras av utomstående sakkunnig besiktningsförrättare senast sex kalendermånader efter att eldning av avfall påbörjats i P3 respektive efter att P4 tagits i drift respektive efter att ny bränslehall byggts. Tillsynsmyndigheten får medge senareläggning av tidpunkten om särskilda skäl föreligger. Tillsynsmyndigheten skall beredas möjlighet att delta vid besiktningen. Besiktningsrapport ska inges till tillsynsmyndigheten.

Uppskjuten fråga

Länsstyrelsen förordar att Miljöprövningsdelegationen under en provotid skjuter upp fastställandet av vilka villkor som ska gälla för utsläpp till dagvatten från bränslegården. Bolaget ska under provotiden utreda följande:

- U1. Utred de tekniska, ekonomiska och miljömässiga förutsättningarna att vidta åtgärder så att halter av föroreningar i avlett dagvatten (exkl. rökgaskondensatet) från bränslegården inte överstiger följande halter (som årsmedelvärden).

Parameter	Medelvärde per år	Enhet
Suspenderande ämnen	40	mg/l

Det angivna värdet ska under provotiden kontrolleras en gång per månad genom provtagning och analys på ofiltrerade prover. Utredningen med förslag till slutliga villkor ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast ett år efter det att tillståndet har vunnit laga kraft och tagits i anspråk. Av redovisningen ska framgå en teknisk beskrivning av utprovade filter, resultaten av genomförda mätningar samt vilka åtgärder som sökanden åtar sig att genomföra för att begränsa utsläpp av föroreningar med dagvatten.

Motivering av villkor

Villkor 7 – utsläpp till luft

Bolaget har yrkat att villkoret ska gälla samtliga pannor men Länsstyrelsen menar att samförbränningspannan P3 ska omfattas av de driftsperioder som framgår av 51-53 § FFA.

Villkor 8-10 – utsläpp till luft

Villkoren får samma innebörd som av bolaget yrkat villkor 3, 6 och 8 undantaget avfallsgränsvärdet avseende kolmonoxid (CO). Bolaget har yrkat på ett högre avfallsgränsvärde för CO (100 mg/m³ ntg) genom att åberopa vad som sägs i sista stycket 66§ i FFA då fluidiserad bädd-panna används. Enligt Länsstyrelsens tolkning av förordningen finns inte möjlighet att medge ett sådant högre gränsvärde för en samförbränningsanläggning, utan endast för en avfallsförbränningsanläggning.

Villkor 13 – utsläpp av renat kondensat

Avloppsvatten från rening av rökgaser från samförbränningsanläggningar (P3) regleras även i 100 § i FFA. Bolaget har yrkat på samma halter som i nuvarande tillstånd med undantag av kobolt som utgår som parameter i yrkandet. Länsstyrelsen antar att det beror på att kobolt inte finns med som parameter i förordningen. Uppmätta halter av kobolt har hittills varit låga och Länsstyrelsen har ingen anledning att befara att halterna skulle öka i ansökt verksamhet och accepterar därför att kobolt tas bort som villkorsparameter.

Även om de yrkade halterna är desamma som i nuvarande tillstånd så vill bolaget ändra den period för när begränsningsvärdena ska gälla från månadsmedelvärden till årsmedelvärden. Med samma halter skulle det i praktiken innebära en mildring av befintliga villkor. Av bolagets redovisning framgår att halterna som årsmedelvärden år 2010-2014 varit låga samt att de förväntas förbli i samma storleksordning även i ansökt verksamhet. Bolagets bidrag till belastningen av kväve och suspenderade ämnen till Balltorpsbäcken är förhållandevis stor. Ammoniumkvävet utgör den största delen av bolagets kväveutsläpp. Ammoniumkväve kan vara potentiellt farligt för fisk och anser att det är en brist att bolaget inte värderat den biologiska effekten i vattenmiljön även om Balltorpsbäcken är ett kraftigt påverkat och modifierat vattendrag. Av ansökan framgår att årsmedelvärdet av ammoniumkväve i utgående kondensat från P1 respektive P3 har legat under 10 mg/l under 2010-2014. Ett villkor på 25 mg/l bedöms ge tillräckligt stor marginal för att bolaget ska kunna innehålla begränsningsvärdet för ammoniumkväve. Årsmedelvärdet avseende suspenderat material för samma tidsperiod legat under 2,3 mg/l för P1 och under 0,7 mg/l för P3. Ett villkor på 5 mg/l bedöms ge tillräckligt stor marginal för att bolaget ska kunna innehålla begränsningsvärdet för suspenderat material.

Såsom beskrivits ovan anser Länsstyrelsen att de av bolaget yrkade halterna kan halveras för de flesta parametrar samt sänkas ännu mer för arsenik, tallium, dioxiner och furaner, kadmium och kvicksilver i enlighet med villkor som liknande anläggningar i länet erhållit. Även om villkoren numer skrivs som begränsningsvärden framgår av bolagets redovisning att det finns marginaler som leder till bedömningen att angivet begränsningsvärde ska kunna innehållas.

Länsstyrelsen anser även att accepterat pH-värde bör sänkas från 10 till 9. Under vissa perioder kan flödet från bolaget utgöra upp till ca 10 % av flödet i bäcken och det kan inte uteslutas att ett så högt pH-värde som 10 tillfälligtvis skulle kunna medföra skada för recipienten. Eftersom villkoret är satt som ett begränsningsvärde bör dock enstaka pH-värden upp till 10 kunna accepteras.

Villkor 19 – förstagångsbesiktning

Länsstyrelsen anser att krav på en förstagångsbesiktning ska meddelas som ett villkor. Det är flera förändringar och eventuellt ombyggnader som kan komma till stånd, dels samförbränning i P3, dels en ny panna (P4) och dels en ny bränslehall. Syftet med en förstagångsbesiktning är att granska att anläggningen har uppförts och drivs i enlighet med gällande tillstånd. I detta fall kan en förstagångsbesiktning behöva göras i flera etapper eftersom alla ombyggnationer inte blir klara samtidigt.

Igångsättningstid och verkställighet

Länsstyrelsen anser att bolagets yrkande om igångsättningstider respektive verkställighet kan beviljas.

Gryaab

Gryaab påtalar att bolaget förutsätts säkerställa att oljeavskiljarens dimensionerade maxflöde aldrig överskrids. Funktionen av olje- och slamavskiljarna ska kontrolleras enligt Gryaab:s riktlinjer för olje- och slamavskiljare, avsnitt 4, baserad på SS-EN 858 del 2.

Gryaab känner viss oro för Bolagets utsläpp från golvscurvatten via olje- och slamavskiljare. I dagsläget särskilt när det gäller kadmium, PAH:er och zink. Vid förbränning av nya fraktioner i form av bygg- och rivningsavfall som kan innehålla gammal plast och färgrester ser Gryaab viss risk att ytterligare föroreningar kan ledas till spillvatten via städning av processgolv. Bolaget bör i möjligaste mån utöka sin torrstädning av processlokaler för att minska föroreningsbelastningen till spillvattnet. Om utökad torrstädning inte är möjligt kan framtida krav komma att ställas av Gryaab på utökad kontroll av utgående vatten från slam- och oljeavskiljare.

Problem orsakade av hög temperatur har identifierats i pumpgrop nedströms Bolaget. På grund av detta anser Gryaab att kontroll och hantering av heta flöden, trots att det förekommer i sällsynta fall, vidare bör beskrivas i Bolagets kontrollprogram samt utvärderas i samråd med Gryaab. Utgående spillvatten bör enligt ABVA inte överskrida 45°C.

Räddningstjänsten i Storgöteborg

Om räddningstjänsten förväntas att placera tättingarna på dagvattenbrunnarna måste uppgiften om var de lagras delges och framgå i underlaget. Räddningstjänsten vill även poängtera vikten av att informationen i kompletteringsbilaga 7 (invallningar för släckvatten) inkluderas i verksamhetens beredskapsplan. Räddningstjänsten har lagt till den i sitt beslutsstöd vid insats. I övrigt inget att erinra.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har i egenskap av skoglig sektorsmyndighet inga synpunkter, men ser positivt på att aska återförs till skogsmark för att motverka försurning och utarmning av marken.

Att återföra aska från biobränslen är positivt ur ett kretsloppsperspektiv. Skogsstyrelsens rekommendationer är att en spridbar aska endast innehåller den mängd tungmetaller som finns i träden från början och som skulle ha hamnat i marken om dessa hade fått ligga kvar i skogen. Aska från andra bränslen utgör inget hinder under förutsättning att askans kvalitet är hög, dvs. den uppfyller de kvalitetskrav som anges i föreliggande rekommendationer¹ och den inte innehåller andra skadliga ämnen som inte finns i rena biobränsleaskor.

Sökandens bemötande av yttranden

Bemötande av Länsstyrelsens yttrande

Tillståndets omfattning, uppskjuten fråga, igångsättningstid, verkställighet samt villkor 1-3, 9, 11, 12, 14-19 överensstämmer med bolagets ansökan och kommenteras inte vidare.

¹ Meddelande 2/2008. Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring. Skogsstyrelsen 2008

Villkor 4

Hantering och tillfällig uppläggning av bränslen utomhus måste kunna tillåtas i samband med exempelvis travershaveri, vilket minskar mottagningskapaciteten i mottagningsfickan, eller annan avvikelse från normal drift. Det bränsle som läggs upp utanför bränslehallen tippas från lastbil och lyfts sedan in i mottagningsfickan eller reservinmatningsfickan med frontlastare. Om lagring av bränsle ska föreskrivas som ett särskilt villkor (förfarandet beskrivs i ansökan och faller under det allmänna villkoret) måste det ändras till: *Lagring av trä respektive avfallsbränsle ska huvudsakligen ske inomhus. Tillfällig uppläggning och hantering utomhus får äga rum, men ska begränsas i möjligaste mån med hänsyn till driftsmässiga skäl.*

Villkor 5

Vägning, kontroll och journalföring av utgående aska kommer att utföras i enlighet med FFA, 26 §. Analys av flygaska görs idag minst 4 ggr per år och bottenaska minst 2 ggr per år. Prov tas ut från olika ställen i askcontainern under fem dagar, varefter delproven slås samman och samlingsprovet analyseras på laboratorium. Under år 2015 togs extra prov ut med syfte att undersöka hur andelen oförbränt kan minskas. *Detta beskrivs också i ansökan och något behov av ett särskilt villkor bedöms här inte föreligga (täcks av det allmänna villkoret).*

Villkor 6

Bottenaskan används inte för skogsgödsling då den innehåller för stor andel sand och har för låg halt av näringsämnen. Flygaskan sprids i skogsmark i den omfattning som bedöms som möjlig. *Detta beskrivs också i ansökan och något behov av ett särskilt villkor bedöms här inte föreligga (täcks av det allmänna villkoret).*

Villkor 7

Enligt bolagets uppfattning framgår inte någon tydlig definition av start- och stopperioder i FFA, vilket är skälet till villkorsförslaget 2 i ansökan, enligt nedan, som vidhålls men kompletteras med texten "*Minlasten ska definieras i kontrollprogrammet.*"

Villkor 8

Punkten motsvarar punkterna 6 och 8 i ansökan och bolaget har därmed inga invändningar, förutom att villkor bör preciseras enligt bolagets förslag och i enlighet med Miljöbalken, 22 kap, 25b §, 5.

Villkor 10

Enligt bolaget framgår det enligt FFA § 35 punkt 2 att utsläpp från en anläggning för samförbränning inte får innehålla "mer kolmonoxid än det som motsvarar kraven på en avfallsförbränningsanläggning i 66 §", vilket medför att undantaget även bör gälla vid samförbränning. Av § 66 framgår att om förbränningen sker i fluidiserad bädd får 100 mg/m³ kolmonoxid tillämpas, som timmedelvärde, istället för 50 mg/m³, som dygnsmedelvärde.

Det är också logiskt att andelen avfall som förbränns vid samförbränning inte har hårdare krav än en fluidiserad bädd för förbränning av enbart hushållsavfall. Orsaken till att en högre halt kolmonoxid kan tillåtas för fluidiserad förbränning är att kolmonoxid egentligen är en indikation på oförbrända ämnen. Resthalter av sådana ämnen är lägre vid förbränning i en fluidiserad bädd i förhållande till halten kolmonoxid jämfört med förbränning på rost. Det högre värdet för kolmonoxid, 100 mg/m³ ntg, har tidigare tillämpats i tillståndsbeslut för samförbränning.

Då det framkommit att Länsstyrelsen gör en annan tolkning, medförande att undantaget för fluidiserad förbränning inte gäller för samförbränning, yrkar bolaget på ett alternativt processgränsvärde om 400 mg/nm³ ntg vid 6 % O₂ för kolmonoxid som validerat dygnsmedelvärde vilket motsvarar ca 150 mg/MJ. Detta motiveras med att P3 i det befintliga tillståndet har ett riktvärde på 100 mg/MJ som månadsmedelvärde. Då detta villkor nu omvandlas till ett begränsningsvärde och dygnsmedelvärde bedömer bolaget att det motsvarande värdet bedöms behöva vara 50 % högre, vilket också motsvarar det dygnsmedelvärde som pannan vid hittillsvarande drift klarar.

Det saknas i Länsstyrelsens förslag villkor för de i ansökan föreslagna undantagen från kontinuerlig mätning enligt villkorsförslag 3 (periodiska mätningar av väteklorid och väteflourid, samt mätning av metan istället för totalt organiskt kol) respektive villkorsförslag 7 (stof för P2).

Vad gäller mätning av TOC ersätts denna i praktiken oftast med mätning av metan eftersom det är en bättre fungerande och mer ekonomisk mätprincip, vilket också avses tillämpas i detta fall.

Dessa undantag skrivs lämpligen in i tillståndets villkor för att undvika extra arbete med särskilda dispenser och tolkning av nu gällande dispensers giltighet i förhållande till gällande tillstånd, d v s de i ansökans villkor 3 och 7 formulerade undantagen bibehålls.

Bolaget vill också förtydliga att endast då avfallsbränsle förbränns i P3 ska kravet enligt FFA, §32, på "minst 850 grader Celsius och håller minst den nivån under minst två sekunder" gälla. Orsaken är att vid låga laster då endast biobränsle kommer att förbrännas är förbränningstemperaturen lägre, i likhet med alla motsvarande anläggningar. Det är vid sådana tillfällen varken miljömässigt eller ekonomiskt försvarbart att stödeldas med olja. Med hänsyn till detta resonemang tillkommer ett villkorsförslag, nr 18 (se under yrkanden ovan).

Villkor 12

Kolumnrubriken "P1 trä" bör ändras till "P1" i tabellen då detta avser alla bränslen för P1, inte enbart trä.

Villkor 13

Enligt bolagets uppfattning är föreslagna begränsningsvärden i ansökan rimliga. Dessa motsvarar nuvarande villkor med marginaler mot förväntade värden, så att inte begränsningsvärdet överskrids beroende på årliga variationer som dels är svåra att förutsäga och dels är svåra att omedelbart åtgärda. De begränsningsvärden som föreslagits i ansökan är avsevärt lägre än kraven enligt FFA och sammanfaller med de garantier för reningsutrustningen som leverantören ursprungligen har lämnat.

Motiven till de av Länsstyrelsen föreslagna begränsningsvärdena är svårtolkade då några villkor är lägre eller lika som förväntat värde (arsenik och tallium för P3 samt kvicksilver för P1), några med mycket liten marginal jämfört med förväntade värden enligt ansökans tekniska beskrivning (zink för P3 och koppar för P1) och för en parameter har villkoret höjts (bly, vilket kanske är en felskrivning). Vid jämförelse med historiska årsvariationer redovisade i den tekniska beskrivningen skulle överskridanden ske respektive riskeras för flera villkor (koppar för P1 samt koppar och zink för P3).

Vad gäller P3 återvinns renat rökgaskondensat och används som processvatten för anläggningen ersättande motsvarande mängd stadsvatten. Om exempelvis hälften av rökgaskondensatet återanvänds som processvatten innebär det att koncentrationen i den resterande delen som leds till recipienten fördubblas. Detta beror på att den renaste delen återanvänds. Om villkoren för rökgaskondensat sätts till för låga halter kan det omöjliggöra återvinning av rökgaskondensatet, i motsats till ambitionen att i största möjliga utsträckning återanvända detta. Bolaget kommer även fortsättningsvis att driva reningen av rökgaskondensatet på det bästa sätt som installerad anläggning medger och den verkliga emissionen till vatten kommer att bli så låg som reningsutrustningen kan prestera även med begränsningsvärden enligt ansökan. Den huvudsakliga konsekvens som de skärpta villkoren medför är en ökad risk för att någon enskild emission överskrider något enskilt år, vilket leder till juridiska komplikationer som inte är motiverade.

Vid jämförelse med liknande anläggningar ligger huvuddelen av de ansökta villkoren varken högst eller lägst utom för arsenik, tallium samt dioxiner och furaner. Därför har halterna för dessa ämnen sänkts i det reviderade förslaget nedan. Prövotidsförandet motiveras vidare med att samförbränning nu är aktuell för P3 och att P1 framledes kommer att använda olika träbränslen enligt ansökan, inklusive återvunnen returflisfraktion. Det kan också under prövotidsperioden bli aktuellt att undersöka möjligheterna att utnyttja reningsanläggningen för P3 för båda rökgaskondensaten, vilket motiverar gemensamma villkor under prövotiden. Prövotiden föreslås till 5 år efter att samförbränningen tagits i drift, vilket är den tidsperiod bolaget bedömer behövas innan övergången till samförbränning är fullt genomförd, då övergången kommer att ske stegvis. Härvid föreslås ett prövotidsförfarande med provisoriska villkor (se under yrkanden ovan), vilka i huvudsak överensstämmer med ansökan.

Vidare anser bolaget att texten enligt ovan; ”pH-värdet ska som momentant värde vid varje mättillfälle ligga i intervallet 6,5-9,0 ...”, kan misstolkas som ett momentant begränsningsvärde och bör justeras, se justerat villkor 10 under yrkanden ovan.

Bemötande av Gryaabs yttrande

Golvskurvatten kommer fortsättningsvis att tömmas i befintlig slamtank. Klarfasen används till befuktning av aska och slamfasen tillförs eldstaden i P3.

I Bolagets rutin för kontroll av olje- och slamavskiljare framgår bl a hur avskiljarna är utrustade med larm och hur säkerställandet av larmfunktionen sker.

Temperaturen i utgående spillvatten kommer att kontrolleras ytterligare. Förslagsvis kontaktar Gryaab omgående bolaget om höga temperaturer uppmäts i spillvattensystemet nedströms Riskullaverket, varvid det klarläggs om det varma vattnet härrör från Riskullaverket eller ej.

Bemötande av Räddningstjänstens yttrande

Totalt finns det sex tättingar, samtliga placerade utomhus och fullt synliga. Placering framgår av ritning.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen (MPD) konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. MPD finner att inlämnad MKB (efter gjorda kompletteringar) uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Ansökan avser en utbyggnad av redan befintlig verksamhet. Ingen ytterligare mark tas i anspråk. Verksamheten är förenlig med gällande detaljplan. Det finns inga skyddade områden avseende natur, kultur- eller friluftsliv i anläggningens närhet.

Dagvatten inklusive renat rökgaskondensat avleds till Balltorpsbäcken som inte är klassificerad som någon vattenförekomst. Balltorpsbäcken mynnar i den nedre delen av den preliminära vattenförekomsten Kålleredsbäcken som sedan kort därefter mynnar i Mölndalsån, vattenförekomsten Mölndalsån – Kålleredsbäcken till Liseberg. Både Kålleredsbäcken och Mölndalsån har måttlig status (2013 års bedömning), bl.a. på grund av övergödning (fosfor). Föroreningar i dagvattnet består främst av fosfor, koppar, zink och suspenderat material. Sökanden har för avsikt att installera någon typ av filter i dagvattenbrunnarna för att minska mängden suspenderat material i utgående dagvatten. Rökgaskondensat innehåller främst föroreningar i form av ammoniumkväve. Utsläppen kommer enligt ansökan att minska med ca 200 kg per år i ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet. Bolagets ansökta verksamhet bedöms inte medföra sådana utsläpp till recipient att möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormen (MKN) för ekologisk ytvattenstatus i Mölndalsån motverkas.

Spolvatten från golvytor och skurvatten avleds via golvavlopp till Gryaab:s anläggning Ryaverket via slam- och oljeavskiljare. Halterna av vissa metaller överskrider Gryaab:s varningsvärden. Golvskurvatten kommer fortsättningsvis att hanteras i ett slutet system, vilket kommer att minska utsläppen till spillvattennätet.

Askmängden kommer att öka med ca 50 % i ansökt verksamhet jämfört med år 2014. Bolaget arbetar med att ta fram en strategi för vad askan kan användas till.

Riskullaverket är beläget i anslutning till Söderleden i Mölndals kommun. MKN för luft (kvävedioxid) överskrids längs de större genomfarterna på allmänna platser centralt och längs Söderleden, men sannolikt inte vid bostäder. Miljömålen avseende kvävedioxid för år och/eller timme överskrids längs E6 och Söderleden genom hela Mölndals tätort och i stora delar av bostadsområden och andra allmänna platser, i stora delar både för år och timme. Beräknat haltbidrag av kvävedioxid från Riskullaverket har en viss påverkan på halterna, men är relativt litet och beräknas bli mindre vid ansökt verksamhet.

Antalet transporter kommer i ansökt verksamhet att öka med ca 3 transporter per vardagsdygn jämfört med nollalternativet. Utsläppen av kvävedioxid från anläggningen kommer att minska med ca 20 ton/år i ansökt verksamhet jämfört med nollalternativet medan utsläppen av svaveldioxid, stoft, koloxid, ammoniak och lustgas kommer öka något. Den ansökta verksamheten bedöms sammantaget inte för-

svåra möjligheterna att uppfylla MKN för kvävedioxid och utsläppet utgör därför inget hinder för att tillåta den sökta utökningen av Bolagets verksamhet.

Avseende partiklar (PM10) beräknas MKN klaras, medan miljömålen för partiklar överskrids på flera platser i Mölndal. Beräknat haltbidrag från Riskullaverket är mycket litet både vid nuvarande och ansökt verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer MPD, med hänsyn till kraven på en lämplig lokalisering och då skyddsåtgärder kommer att föreskrivas, att det inte föreligger några hinder för tillstånd till verksamheten.

Tillståndets omfattning

Sökanden har ursprungligen yrkat att det i tillståndet ska anges vilka slag av fastbränsle som får eldas i P1. MPD delar Länsstyrelsens bedömning att det är lämpligare att i villkor reglera vilka avfallskategorier som får tas emot och förbrännas istället för i tillståndsmeningen. Tillståndets utformning i detta beslut överensstämmer med det som anges i Länsstyrelsens yttrande. Tillsynsmyndigheten bör ges rätt att godkänna andra avfallsbränslen, förutom farligt avfall, med liknande egenskaper med avseende på aska och utsläppsvärden som befintliga bränslen, vilket framgår av villkor 2. Bolaget har inte haft några invändningar mot Länsstyrelsens förslag på tillståndets omfattning.

Villkor

Villkor 4 (lagring av bränsle)

Länsstyrelsen har föreslagit att lagring av trä- respektive avfallsbränsle ska ske inomhus. Bolaget motsätter sig formuleringen. Bolaget anser i första hand att villkoret kan utgå och i andra hand att det måste formuleras om.

MPD delar Bolagets synpunkt att det måste finnas ett visst utrymme för tillfällig upplagring och hantering av bränsle utomhus i samband med driftsstörningar eller i samband med inlastning av bränsle i tipphallen. Det är dock mycket viktigt för att undvika t.ex. risk för lukt och damning att lagring och hantering av bränsle huvudsakligen sker inomhus varför ett villkor ska föreskrivas. Det ska poängteras att lagring utomhus endast får röra sig om tillfällig lagring under korta perioder. Det ska vidare föreskrivas en rätt för tillsynsmyndigheten att föreskriva ytterligare villkor i händelse av perioder där behovet av mer än tillfällig och kortvarig lagring utomhus skulle uppstå (D1).

Villkor 5 (utsläpp till luft från P3)

Processgränsvärde avseende CO

Bolagets slutliga yrkande är ett processgränsvärde för CO på 400 mg/m³ ntg för P3 som dygnsmedel. Bolaget ändrade sitt yrkande med anledning av att man vid en blandningsberäkning vid eldning av andra bränslen än avfallsbränslen, ser svårigheter att klara Länsstyrelsens förslag på 250 mg/m³ trots att det var bolagets ursprungliga yrkande.

I nu gällande beslut från den 9 augusti 2006 regleras utsläppet, med undantag för start och stopp av pannorna, till 100 mg/MJ som månadsmedelvärde och riktvärde vilket motsvarar knappt 300 mg/m³ som processgränsvärde.

Ett processgränsvärde som fastställs i ett tillståndsvillkor får inte medföra en utsläpps begränsning som är orimlig jämfört med vad som skulle ha gällt om förbränningen avsåg enbart andra bränslen än avfall. Detta framgår av 75 § FFA. Om ett dygnsmedelvärde på 400 mg/m^3 medgavs skulle det i praktiken kunna innebära att alla dygn i månaden tilläts ligga på den nivån och månadsmedelvärdet skulle i ett sådant fall också bli 400 mg/m^3 . I det fall enbart träbränsle skulle eldas i perioder skulle det innebära en mildring av villkorsvärdet jämfört med nuvarande tillstånd (riktvärde ändras dock till gränsvärde).

Med anledning av att sökanden själv uppgett att P3 är dimensionerad för samförbränning och därmed bör klara ett avfallsgränsvärde avseende CO på 50 mg/m^3 som dygnsmedelvärde samt att nuvarande villkor innehålls vid förbränning av rent träbränsle medger MPD att processgränsvärdet ska motsvara nuvarande villkor, dvs 300 mg/m^3 ntg.

Undantag vid start- och stopperioder

Bolaget har yrkat på ett villkor som innebär att de tider som definieras som start- och stopperioder samt vid torkeldning ska lämnas oreglerade för samtliga pannor. Bolaget önskar få starttiden definierad till 30 minuter medan stopptiden ska definieras i kontrollprogrammet.

Kraven för utsläpp till luft enligt FSF och FFA gäller normalt inte under start- och stopperioder. För samförbränningspannan P3 gäller dock 51 § FFA vilken bl.a. reglerar att utsläppskraven vid start- och stopperioder ändå gäller i de fall avfallsklassat bränsle förbränns under denna tid.

Villkor enligt miljöbalken avser normalt alla driftförhållanden. Den miljöpåverkan som sker med anledning av högre utsläppsvärden i samband med start- och stopp av pannan är förhållandevis liten och det finns därför inte miljömässiga skäl att reglera de totala utsläppen i det här fallet.

I artikel 2 i EU-direktiv (2012/24/EU) definieras start- och stopperioder för stora förbränningsanläggningar (dvs för pannor som P1, P2 och P4). Förslag till förändring i FSF har skickats på remiss av Naturvårdsverket den 20 mars 2014 men direktivet har ännu inte implementerats i svensk lagstiftning. För samförbränningsanläggningar finns ingen motsvarande definition utan där gäller 51 § FFA.

Det får förstås att bolaget önskar få start- och stopperioder reglerade i tillståndet då en tydlig definition saknas i svensk lagstiftning. För att förhindra utsläpp till luft bör start- och stopperioder vara så korta som möjligt. Tiden för start- och stopp regleras utifrån vad som är minlasten för respektive panna. MPD gör därför bedömningen att definition av minlasten lämpar sig väl att definiera i kontrollprogrammet samtidigt som det inte motsäger vad som förväntas av kommande förändringar i FSF.

Vidare bör inte undantaget gälla villkor med årsmedelvärden utan enbart villkor nr 5 och 7, som avser dygns- respektive månadsmedelvärden där tillfälliga utsläppsökningar vid t.ex. start och stopp skulle kunna leda till tillfälliga överskridande av enskilda begränsningsvärden. Därför kompletteras dessa villkor specifikt i detta avseende istället för att det formuleras i ett eget villkor.

Undantag från kontinuerlig mätning

Av 43 § förordningen (2013:253) om förbränning av avfall framgår att mätningar av utsläpp till luft från en förbränningsanläggning ska i fråga om bl.a. väteklorid

och vätefluorid göras kontinuerligt. Trots detta behöver mätningar av vätefluorid inte göras kontinuerligt, om sådana behandlingssteg används som säkerställer att begränsningsvärdet för utsläpp av väteklorid följs och utsläpp av vätefluorid i stället mäts periodiskt minst en gång var tredje månad under anläggningens tolv första driftmånader och därefter minst två gånger per år.

Av 44 § samma förordning framgår att ett tillståndsvillkor eller föreläggandevillkor som innebär att det inte krävs kontinuerlig mätning får tillämpas, om utsläpp av föroreningen under inga omständigheter kan överskrida begränsningsvärdena i förordningen.

Bolaget har begärt undantag från kontinuerlig mätning av väteklorid och vätefluorid såtillvida att det ska regleras i villkor att istället periodiska mätningar får ske. Den reningsteknik som används (våt rökgasrening) är effektiv vad gäller avskiljning av dessa ämnen och utsläppen kommer normalt aldrig i närheten av aktuella begränsningsvärden. Miljöprövningsdelegationen anser därför att undantag från kontinuerlig mätning av väteklorid och vätefluorid kan medges och att utsläppen får dessa ämnen alltså istället få mätas genom periodiska mätningar. Undantaget medges med stöd av 43-44 §§ i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

Villkor 6 och 8 (förfaranden vid driftsstörning m.m.)

Ett tillstånd till verksamhet med förbränning av avfall (P3) ska innehålla villkor om den längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftsstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden. Detta framgår av MB 22 kap 25 b§ punkt 5.

Ett tillstånd som omfattar tillstånd till en förbränningsanläggning med en tillförd installerad effekt på minst 50 MW (P1, P2 och P4) ska innehålla uppgift om de förfaranden som ska följas vid driftsstörning på reningsutrustning. Detta framgår av MB 22 kap 25 f§.

Sökanden har lämnat förslag till villkor (nr 6 respektive nr 8) där den maximala drifttiden utanför normal drift enligt ovan samt när tillsynsmyndigheten får ge dispens specificeras i villkoren. De av sökanden yrkade tiderna sammanfaller med vad som står i 29 § FFA respektive 18 och 20 §§ FSF. Länsstyrelsen har istället föreslagit ett villkor som hänvisar till bestämmelserna i förordningarna.

Av artikel 6 i IED-direktivet (2010/75/EU) framgår att om medlemsländerna antar generella bindande regler, vilket de båda ovanstående förordningarna utgör, räcker det att tillståndet innehåller en hänvisning till dessa regler.

Villkor i ett tillstånd ska dock vara så tydliga som möjligt och MPD delar därför Bolagets bedömning att delar av texten bör anges som villkor. När det gäller villkor 6 görs dock, jämfört med Bolagets förslag, tillägget att villkoret även gäller störning i reningsutrustning samt att villkoret gäller såväl utsläpp till luft som till vatten. I villkor 8 stryks texten om när tillsynsmyndigheten får ge dispens och ersätts med en hänvisning till aktuell förordning.

Villkor 7 (utsläpp till luft från P1, P2 och P4)

Nuvarande villkor avseende utsläpp av S, NO_x och CO är angivna i enheten mg/MJ och som årsmedelvärden för P2 och P4 (oljeeldade) samt som månadsmedelvärden

för P1. Länsstyrelsen har medgett bolagets yrkade villkor som månadsmedelvärde för P1, P2 och P4 förutom att ett värde för CO lagts till för P4_{trå}.

MPD delar i stort Länsstyrelsens bedömning men anser att begränsningsvärdet avseende SO₂ ska skärpas. Utrymme finns då nuvarande villkor för P2 och P4 anger en maximal svavelhalt i oljan på 0,1 vikt-% men bolaget har i MKB:n angett att man använder eldningsolja med en maximal svavelhalt på 0,05 vikt-%. Dock ska beaktas att nuvarande villkor avseende svavel är angivet som årsmedelvärden medan det nu är fråga om månadsmedelvärden. Om värdet avseende SO₂ skärps till 170 mg/m³ motsvarar det en svavelhalt i bränslet på 0,1 %, vilket alltså ger en god marginal i förhållande till den lägre svavelhalt som används, men samtidigt ändras tiden som begränsningsvärdena ska gälla från år till månad vilket innebär en skärpning. Vad gäller P1 anger nuvarande villkor ett värde på 15 mg/MJ som årsmedelvärde som motsvarar knappt 85 mg/m³ SO₂. Med anledning av att medelvärdestiden nu ändras från årsmedel till månadsmedel anser Miljöprövningsdelegationen att samma villkorsvärde, dvs 170 mg/m³ ger en tillräcklig marginal även för P1 och därför ska även detta värde skärpas i förhållande till det av bolaget yrkade värdet på 200 mg/m³.

På samma sätt som för villkor 5 ovan bör villkoret inte gälla vid start- och stopperioder samt vid torkledning varför detta tillägg görs.

I dagsläget har Bolaget beviljats dispens av tillsynsmyndigheten från kravet på kontinuerlig mätning av stoft för P2 på grund av begränsad drifttid per år. Såsom framgår av villkoret är tanken att dylika dispenser ska fortsätta gälla.

Villkor 9-10 (ammoniak och dikväveoxid)

Villkoren är desamma som av bolagets förslag, dock ska, såsom nämnts ovan, villkoren gälla även under start- och stopp samt vid torkledning eftersom det handlar om årsmedelvärden.

Villkor 11 (pH)

MPD förtydligar villkoret jämfört med Bolagets förslag så att det framgår att det gäller utsläpp till vatten av rökgaskondensat samt att detta utsläpp ska mätas kontinuerligt.

Villkor 13 (hantering av kemikalier)

MPD delar Länsstyrelsens bedömning att det av villkoret ska framgå att ämnen som kan reagera med varandra ska hållas åtskilda i alla led. Bolaget avleder spill från lossning av svavelsyra respektive ammoniak till en och samma uppsamlings-tank men har uppgett att lossning aldrig sker samtidigt och att ett eventuellt spill saneras omedelbart. En reglering i villkor bidrar till att bolaget vidhåller sina rutiner avseende hantering av svavelsyra och ammoniak till den gemensamma uppsamlingsstanken i händelse av spill. Bolaget har inte motsatt sig en sådan formulering.

Villkor 14 (hantering av aska)

Länsstyrelsen har föreslagit ett villkor för hantering av bottenaska från rena fastbränslen. Bolaget anser att villkoret är obehövligt och omfattas av det allmänna villkoret.

MPD delar Länsstyrelsens uppfattning att det är viktigt att bolaget aktivt verkar för annan avsättning för askan än deponering för den aska som inte kan återbrukas i

skogsmark. Detta gäller dock all typ av aska som uppkommer i verksamheten och oavsett vilket bränsle som används. Villkoret justeras så att det avser all aska, vare sig det är botten- eller flygaska och oavsett bränsleslag.

Villkor 16 (beredskapsplan)

Bolaget har redogjort för hur släckvatten kommer kunna tas omhand inom området norr om bränslemottagningen genom invallningar och utplacering av tättingar mm. Det är viktigt att fasta och/eller mobila barriärer finns och underhålls samt att behovet av eventuella kompletteringar av släckvattenanordningar och rutiner regelbundet ses över och att samarbete sker med räddningstjänst och tillsynsmyndighet. Ett särskilt villkor om detta ska därför finnas.

Villkor 18 (kontrollprogram)

Såsom framgår av villkor 5 respektive 7 ska minlasten definieras i kontrollprogrammet. Vidare har Länsstyrelsen och Gryaab framfört att rutiner för golvstädning bör ses över och kontroll regleras i kontrollprogrammet. I de fall torrstädning av något skäl inte kan ske i större utsträckning kan det bli aktuellt att även reglera en utökad provtagning på detta vatten i kontrollprogrammet i samråd med tillsynsmyndigheten och Gryaab.

Gryaab har även påtalat kontroll och hantering av heta flöden bör beskrivas i kontrollprogrammet så att det säkerställs att utgående vatten inte överstiger vad som anges i ABVA (för närvarande +45°C). Bolagets inställning om att det är Gryaab som ska kontakta bolaget om höga temperaturer uppmäts i spillvattensystemet är enligt MPD inte förenligt Miljöbalkens hänsynsregler där det framgår att det är bolaget som har bevisbördan. Kontroll enligt ovan ska därför framgå av kontrollprogrammet.

Bolaget har yrkat på att det i villkor för P3 anges att metan (CH₄) får mätas kontinuerligt och räknas om till totalt organiskt kol (TOC). Att mäta metan istället för TOC är inte ovanligt. Korrelationen mellan TOC och CH₄ kan vara god men Miljöprövningsdelegationen anser att bolaget bör visa detta och anger det därför inte som ett slutligt villkor. Det kan ske inom ramen för tillsynen genom att redovisa mätningar av både CH₄ och TOC som visar att det är en god överensstämmelse mellan halter av CH₄ och TOC på den aktuella pannan och vid olika driftfall. Det bör framgå av kontrollprogrammet hur mätresultaten används för att "kalibrera" eller räkna om resultaten från TOC till metan.

Övriga villkor

Villkor 1, 3, 12, 15, 17 och 19 har karaktären av standardvillkor och bolaget har inte motsatt sig dessa varför de inte kommenteras vidare.

Uppskjutna frågor

U1 Dagvatten

Bolaget har åtagit sig att på prov installera filter i en av dagvattenbrunnarna inom bränslegården under 2016 samt att analysera prover på utgående vatten dels före installationen men även en gång i månaden efter installationen. Om filtret visar sig ha god effekt har bolaget åtagit sig att installera filter på samtliga sex dagvattenbrunnar inom bränslegården. MPD delar Länsstyrelsens bedömning att det finns skäl att utvärdera filtren inom ramen för en prövotid. Dock görs vissa ändringar av formuleringen jämfört med Länsstyrelsens förslag. Bl.a. görs tillägget "...utprovade filter eller andra tekniska lösningar" för att poängtera att om det visar sig att den

planerade filterlösningen inte skulle visa sig fungera så kan andra lösningar behöva undersökas.

Med ett dagvattenflöde på 33 000 m³/år och den föreslagna maximala målnivån på 40 mg/l blir det årliga utsläppet 1,3 ton jämfört med 2,1 ton enligt Bolagets beräkningar utan åtgärder. Utsläppsbegränsande åtgärder på dagvattnet får därför en betydande effekt i en förhållandevis liten recipient.

U2 Rökgaskondensat

Länsstyrelsen har föreslagit strängare villkor för utsläpp till vatten jämfört med bolagets första yrkande. Bolaget har därefter ändrat sitt yrkande och anser att frågan bör sättas på en provotid om 5 år. MPD delar bolagets uppfattning om att utsläpp av rökgaskondensat från P3 respektive P1 bör ske under en provotid när prover kan tas vid förbränning av de nya bränsleslagen.

MPD anser att ett provotidsvillkor kan sättas i enlighet med bolagets förslag vad gäller metallparametrarna men att halten suspenderade ämnen och ammoniumkväve bör ligga kvar enligt Länsstyrelsens förslag. Detta eftersom Bolagets bidrag till belastningen av kväve och suspenderade ämnen till Balltorpsbäcken är förhållandevis stor. Ammoniumkvävet utgör den största delen av bolagets kväveutsläpp. Av ansökan framgår att årsmedelvärdet av ammoniumkväve i utgående kondensat från P1 respektive P3 har legat under 10 mg/l under 2010-2014. Ett villkor på 25 mg/l bedöms ge tillräckligt stor marginal för att bolaget ska kunna innehålla riktvärdet för ammoniumkväve. Årsmedelvärdet avseende suspenderat material för samma tidsperiod legat under 2,3 mg/l för P1 och under 0,7 mg/l för P3. Ett villkor på 5 mg/l bedöms ge tillräckligt stor marginal för att bolaget ska kunna innehålla riktvärdet för suspenderat material.

MPD medger inte bolagets yrkande om fem års utredningstid. Istället ska provotiden vara två år från det att P3 börjat nyttjas som samförbränningsanläggning.

Delegationer

Av motiveringen till villkor nr 4 ovan framgår varför MPD anser att tillsynsmyndigheten bör ges rätt att meddela ytterligare villkor kopplade till lagring av bränsle utomhus (D1).

Igångsättningstid

Bolaget har yrkat på långa igångsättningstider, t.ex. fem år för konvertering av P3 till en samförbränningsanläggning. Samtidigt har bolaget yrkat på verkställighet för att snabbt komma igång med konverteringen. Av det skälet anser MPD att tre år är en tillräckligt lång igångsättningstid.

Igångsättningstiden för P4 sänks jämfört med bolagets förslag på 10 år till 8 år.

För uppförande av ny bränslemottagning beviljas bolagets yrkande om 5 år.

Verkställighet

Ett verkställighetsförordnande får meddelas när det finns skäl till detta. Det framgår av MB 22 kap. 28 § jämte 19 kap. 5 § punkt 12.

Ett verkställighetsförordnande är ur processuell synvinkel ett undantag från huvudregeln att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan ett tillstånd får tas i anspråk. Det ankommer på verksamhetsutövaren att påvisa konkreta skäl för ett verkställighetsförordnande och ange vilka beaktansvärda nackdelar som är förknippade med att tillståndet inte kan tas i anspråk omedelbart och vad som kan bli följden av att verksamheten förskjuts framåt i tiden. Verksamhetsutövarens intresse måste med viss marginal väga tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske. Särskild hänsyn ska tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras. (Se NJA 2012 s. 623).

Som skäl för att verkställighet ska beviljas har sökanden uppgett att man behöver påbörja upphandlingar samt att så snart samförbränning kan påbörjas vid Riskullaverket kommer avfall i regionen som i dagsläget transporteras upp till 25 mil kunna köras till Mölndal istället. Länsstyrelsen anser att verkställighet kan beviljas och anfört att det inte framkommit några motstående intressen i ärendet.

Meddelande av verkställighet skulle i detta fall inte heller medföra några oåterkalleliga skador på miljön eller människors hälsa och MPD delar mot bakgrund av ovanstående Länsstyrelsens bedömning och beviljar verkställighet.

Industriutsläppsförordningen

I samband med en tillståndsprövning av en sådan verksamhet som omfattas av bestämmelserna i Industriutsläppsförordningen ska, i det fall inga beslutade BAT-slutsatser finns, prövningsmyndigheten använda befintliga BAT-referensdokument som referens. Detta framgår av 3 § i förordningen (2013:250).

Den ansökta verksamheten är en industriutsläppsanläggning enligt 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen samt 21 kap 6 § och 29 kap. 24§ miljöprövningsförordningen (2013:251). Några BAT-slutsatser har ännu inte fastställts för den ansökta branschen. Det BREF dokument som är aktuellt för den sökta verksamheten är "Large Combustion Plants" från juli 2006.

MPD bedömer att bolaget i stort uppfyller kraven i det vägledande, nu gällande, referensdokumentet.

Generella bestämmelser

Panna P3 omfattas av förordning (2013:253) om förbränning av avfall (FFA). P1, P2 och P4 omfattas av förordning (2013:252) om stora förbränningsanläggningar (FSF). I detta beslut regleras i huvudsak frågor där generella föreskrifter saknas eller där det funnits anledning att ställa strängare krav eller göra nödvändiga preciseringar av bestämmelserna i ovannämnda förordningar. I vissa fall återges generella bestämmelser i villkoren. I enlighet med Bolagets yrkande har det dock bedömts motiverat i det här fallet att utforma villkoren i tillståndet så att det ges en samlad bild av vad som gäller för den aktuella verksamheten.

Villkoren i detta tillstånd undantar dock inte - annat än i de fall det specifikt anges - från skyldigheten att följa bestämmelserna i förordningarna ovan. För det fall de generella bestämmelserna framgent skulle skärpas gäller dessa begränsningar framför tillståndets villkor.

Övriga överväganden

Länsstyrelsens villkor 5 (kontroll av aska)

Länsstyrelsen har föreslagit att utgående aska ska vägas, kontrolleras och journalföras. MPD delar Bolagets synpunkt att villkoret kan utgå då det faller inom ramen för det allmänna villkoret.

Bolagets villkor 18

Bolaget anser att endast då avfallsbränsle förbränns i P3 ska kravet enligt FFA, 32 §, punkt 1 ”på minst 850 °C och håller minst den nivån under minst två sekunder” gälla.

MPD:s uppfattning är att i och med att avfall börjar eldas i P3 klassas pannan alltid som en samförbränningsanläggning även i de fall den eldas med enbart träbränsle. I flera domar i MÖD² uttalas principen att för samförbränningsanläggningar gäller reglerna om avfallsförbränning även då avfall tillfälligt inte utnyttjas som bränsle. Möjlighet att söka dispens från kravet på temperatur och uppehållstid finns enligt nämnda förordning, 105 § punkt 3. Under de perioder en sådan meddelad dispens tillämpas gäller istället per automatik kraven i 66 § i enlighet med 35 § samma förordning. Kraven i 66 § innebär bland annat att CO under 97 % av alla dygn under ett år inte får överskrida mer än 50 mg/m³.

Bolaget inkom sent i prövningen med yrkandet av villkor 18 och MPD anser inte att det finns tillräckligt med underlag kring bolagets förmåga att klara de absoluta utsläppsvärden (35 §) som gäller vid en sådan dispens. Frågan bör istället drivas i samråd med tillsynsmyndigheten som har möjlighet att ge sådan dispens när tillräckligt underlag finns framme.

Sammanfattande bedömning

MPD anser sammanfattningsvis att verksamheten, om föreskrivna villkor iakttas, går att förena med målen för miljöbalken och de allmänna hänsynsreglerna samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna. Tillstånd ska därför lämnas för verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

Alla som bedriver eller har bedrivit en miljöfarlig verksamhet har ansvar för efterbehandling av mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är förorenade. Den som äger eller brukar en fastighet ska genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta framgår av 10 kap. miljöbalken.

² Dom från MÖD, 8 mars 2010, M3074-08 (Händelöverket i Norrköping)
Dom från MÖD, 16 november 2006, M7766-05 och M2300-06 (Svensk Leca i Linköping)
Dom från MÖD, 18 april 2008, M10149-06, sid 13-14 (Ängelholms Energi)

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt, se bilaga 2.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har deltagit Martin Jansson, ordförande och Birgitta Alexandersson, miljöskakunnig. Ärendet har beretts av Marika Lundmark, miljöhandläggare.

Martin Jansson
Ordförande

Birgitta Alexandersson
Miljöskakunnig

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför underskrifter.

Bilagor:

1. Avfallsslag som får tas emot och förbrännas
2. Hur man överklagar till Vänersborgs tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Sändlista:

Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
HaV, havochvatten@havochvatten.se
Skogsstyrelsen, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Mölnadal Stad, Miljöförvaltningen, miljo@molndal.se
Mölnadal Stad, Tekniska förvaltningen, teknisk.kundservice@molndal.se
Mölnadal stad, stad@molndal.se (för aktförvaring)
Räddningstjänsten Storgöteborg, raddningstjansten@rsgbg.se
Gryaab, info@gryaab.se

Länsstyrelsen
MPD (Martin Jansson, Birgitta Alexandersson)
Miljöskyddsavdelningen (Marika Lundmark, Tomas Helldén, Elisabeth Lindqvist, Monika Lind)
Vattenavdelningen (Ulf Juto)

Förteckning över avfallskategorier som får tas emot och förbrännas vid anläggningen enligt villkor 2

Kod	Rubrik
02	<i>Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning och beredning av livsmedel</i>
02 01	Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske
02 01 03	Växtdelar
02 01 04	Plastavfall (utom förpackningar)
02 01 07	Skogsbruksavfall
02 01 99	Annat avfall
02 03	Avfall från bearbetning och beredning av frukt, grönsaker, spannmål, ätliga oljor, kakao, kaffe och tobak; tillverkning av konserver; tillverkning av jäst och jästextrakt, bearbetning och jäsning av melass
02 03 03	Avfall från vätskeextraktion
03	<i>Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler, pappersmassa, papper och papp</i>
03 01	Avfall från träförädling och tillverkning av plattor och möbler
03 01 01	Bark- och korkavfall
03 01 05	Annat spån, spill, trä och fanér och andra spånskivor än de som anges i 03 01 04
03 01 99	Annat avfall
03 03	Avfall från tillverkning och förädling av pappersmassa, papper och papp
03 03 01	Bark- och träavfall
03 03 07	Mekaniskt avskilt rejekt från tillverkning av pappersmassa från returfiber
03 03 08	Avfall från sortering av papper och papp för återvinning
03 03 99	Annat avfall
15	<i>Förpackningsavfall; absorbermedel, torkdukar, filtermaterial och skyddskläder som inte anges på annan plats</i>
15 01	Förpackningar (även kommunalt förpackningsavfall som samlats in separat)
15 01 01	Pappers- och pappförpackningar
15 01 02	Plastförpackningar
15 01 03	Träförpackningar
15 01 09	Textilförpackningar
16	<i>Avfall som inte anges på annan plats i förteckningen</i>
16 03	Produktionsserier som inte uppfyller uppställda krav och oanvända produkter
16 03 06	Annat organiskt avfall än det som anges i 16 03 05
17	<i>Bygg- och rivningsavfall (även uppgrävda massor från förorenade områden)</i>
17 02	Trä, glas och plast
17 02 01	Trä

17 02 03	Plast
17 09	Annat bygg- och rivningsavfall
17 09 04	Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01, 17 09 02 och 17 09 03
19	<i>Avfall från avfallshanteringsanläggningar, externa avloppsreningsverk och framställning av dricksvatten eller vatten för industriändamål</i>
19 06	Avfall från anaerob behandling av avfall
19 06 04	Rötrest från anaerob behandling av kommunalt avfall
19 06 06	Rötrest från anaerob behandling av animaliskt och vegetabiliskt avfall
19 06 99	Annat avfall
19 08	Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen
19 08 09	Fett- och oljeblandningar från oljeavskiljare som endast innehåller ätliga oljor och fetter
19 12	Annat avfall från mekanisk behandling av avfall (t.ex. sortering, krossning, komprimering, sintring)
19 12 01	Papper och papp
19 12 04	Plast och gummi
19 12 07	Annat trä än det som anges i 19 12 06
19 12 08	Textilier
19 12 10	Brännbart avfall (avfallsfraktion behandlad för förbränning - RDF)
19 12 12	Annat avfall (även blandningar av material) från mekanisk behandling av avfall än det som anges i 19 12 11
20	<i>Kommunalt avfall (hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall) även separat insamlade fraktioner</i>
20 01	Separat insamlade fraktioner (utom 15 01)
20 01 01	Papper och papp
20 01 11	Textilier
20 01 25	Ätlig olja och ätligt fett
20 01 38	Annat trä än det som anges i 20 01 37
20 01 39	Plaster
20 02	Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser)
20 02 01	Biologiskt nedbrytbart avfall

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län har den 29 september 2016 med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932) förordnat att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härfter införas i Post- och Inrikes Tidningar samt ortstidningarna Mölndals-Posten och Göteborgs-Posten.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen, (adressen framgår av beslutet) och hos kommunkansliet i berörd kommun.

Delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från dagen för detta beslut, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder skett i rätt tid.

Hur man överklagar Länsstyrelsens beslut

Var ska beslutet överklagas?

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Adressen framgår av beslutet.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar länsstyrelsen överklagandet och handlingarna i ärendet till Mark- och miljödomstolen.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till länsstyrelsen **senast den 3 november 2016**
Överklagandet ska vara skriftligt och undertecknat.

Vad ska överklagandet innehålla?

I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, personnummer/ organisationsnummer och telefonnummer,
 - vilket beslut ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer samt
 - hur ni anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.
- Om det finns motparter i ärendet bör ni ange deras namn, adress, och telefonnummer.

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.